PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 80 lir

Leto XXVII. Št. 136 (7924)

TRST, petek, 11. junija 1971

MIRKO TEPAVAC DANES PRI ČUENLAJU

PRVI POGOVORI V DUHU MEDSEBOJNEGA RAZUMEVANJA

Zdravici podpredsednika kitajske vlade in jugoslovanskega zunanjega ministra na sprejemu v parlamentu - Srečanje jugoslovanske delegacije s kamboškim princem Sihanukom v Pekingu

PEKING, 10. — V pekingu so se v ozračju prijateljskega razumevanja včeraj pričeli in danes nadaljevali uradni pogovori med zunanjim ministrom SFRJ Mirkom Tepavcem in podpredsednikom vlade Li Hsien Nienom in njunimi sodelavci. Pogovori so se nanašali na razmere v Evropi in Sredozemlju, na Bližnjem vzhodu, na politiko neuvrščenosti, vlogo svetovne organizacije in na dvostranske odnose, ki se po oceni obeh strani zadovoljivo razvijajo. Pogovori se bodo nadaljevali jutri, ko bo jugoslovansko delegacijo sprejel premier Čuenlaj.

V prijateljskem ozračju je potekal tudi sprejem, ki ga je podpredsednik vlade Li Hsien Nien priredil sinoči v čast jugoslovanske delegacije v veliki dvorani vsekitajskega parlamenta. Na sprejemu, ki so se ga med drugimi udeležili tudi ministri kraljevske vlade nacionalne enotnosti Kambodže in voditelji diplomatskih misij, je podpredsednik kitajske vlade v svoji zdravici izrekel priznanje junaški borbi narodov Jugoslavije proti nacizmu in fašizmu in borbi proti vmešavanju in napadalnim grožnjam velikih sil po vojni.

«Jugoslovanski prijatelji — je poudaril Li Hsien Nien — lahko računajo na odločno podporo kitajskega ljudstva v svoji borbi proti zunanji napadalnosti, za ohranitev nacionalne neodvisnosti in državne suverenosti». Podpredsednik kitajske vlade je z zadovoljstvom ugotovil, da se Jugoslavija odločno postavlja proti agresiji in okupaciji drugih držav, da podpira pravično borbo narodov Indokine, da je na konferenci nauvrščenih igrala pozitivno vlogo ter se postavila proti politiki sile in razdelitvi sveta na interesna področja.

Li Hsien Nien je dejal, da med jugoslovanskim in kitajskim narodom obstajajo prijateljski odnosi od druge svetovne vojne, da je zadnja leta prišlo do izboljšanja odnosov, do poglobitve medsebojnega razumevanja, do povečanja prijateljstva med obema narodoma, kar ustreza interesom ne le obeh narodov, temveč tudi drugih narodov. Li Hsien Nien se je zahvalil Jugoslaviji za njeno zavzemanje za sprejem LR Kitajske v svetovno organizacijo in proti priznanju dveh Kitajsk ter dejal, da se v odnosih med državami morajo spoštovati naslednja načela: medsebojno spoštovanje, teritorialna celovitost in suverenost nenapadalne politike, nevmešavanje v notranje zadeve, enakopravnost in miroljubna koeksistenca. Podpredsednik kitajske vlade je izrazil prepričanje, da odnosi med LR Kitajsko in Jugoslavijo temeljijo na teh načelih, ter da imajo trdno osnovo in široke perspektive za nadaljnji razvoj.

Mirko Tepavac je v odgovoru na zdravico izrekel priznanje miroljubnemu, delavnemu, hrabremu ljudstvu Kitajske, ki se je vedno znalo boriti za svobodo in neodvisnost. Glede pogovorov je Tepavac dejal, da je popolnoma naravno, da se v pogovorih med enakopravnimi državami pojavljajo tudi razlike. Tepavac je ugotovil, da nihče ne more biti zadovoljen s stanjem na svetu in je v zvezi s tem omenil napadalno vojno v Indokini in krizo na Bližnjem vzhodu. Oborožena sila in gospodarska moč služi manjšemu delu sveta, da postaja še močnejši in bogatejši na račun nezaščitenih in siromašnih narodov. Tepavac je poudaril, da Jugoslavija ni načelno proti velikim silam, pač pa je proti politiki sile, proti pravici močnejšega in proti izkoriščanju siromašnih. Jugoslavija, kot neuvrščena socialistična država, išče jamstvo za zagotovitev lastne neodvisnosti in samostojnega socialističnega razvoja.

«Ker verjamemo v humanost in demokratično naravo socializma, ne verjamemo, da socializem lahko zmaga s silo in nasiljem,» je dejal Tepavac. Potem ko je ugotovil, da se stanje v Evropi ne more trajno utrditi, če se ne rešijo pereča vprašanja v drugih delih sveta, je Tepavac z zadovoljstvom ugotovil, da odnosi med LR Kitajsko in Jugoslavijo temeljijo na načelih aktivne miroljubne koeksistence in načelih, ki jih je omenil podpredsednik kitajske vlade v svoji zdravici. Jugoslovanski državni tajnik je izrazil prepričanje, da bo sodelovanje obeh držav na omenjenih načelih prispevalo tudi k boljšemu mednarodnemu razumevanju na vsem svetu.

Voditelj Kambodže princ Sihanuk je sprejel danes v Pekingu državnega tajnika Mirka Tepavca in ostale člane jugoslovanske delegacije. Po daljšem in prisrčnem pogovoru je Sihanuk izrazil zahvalo za podporo Jugoslavije kraljevski vladi nacionalne enotnosti Kambodže in poudaril, da Kambodža ostaja zvesta politiki neuvrščenosti. Na kraju pogovora je Sihanuk zaprosil Tepavca, naj ponese njegove tople pozdrave predsedniku Titu. Člani jugoslovanske delegacije so se danes pogovarjali tudi s predsednikom vlade nacionalne enotnosti Kambodže.

MOSKVA, 10. — Sovjetska vlada je uradno predložila vrhovnemu sovjetu ratifikacijo pogodbe, ki prepoveduje postavljanje atomskih bomb in drugega orožja za množično uničevanje na morsko dno. Pogodbo so podpisali v Moskvi 11. februarja.

Poljsko-sovjetski gospodarski odnosi

MOSKVA, 10. — Poljski predsednik vlade Jaroszewicz je bil na uradnem obisku samo en dan. Razgovarjal se je s Kosiginom in sta obe delegaciji sklenili okrepiti sovjetsko-poljsko gospodarsko sodelovanje. Predvsem gre za nadaljnji razvoj trgovinske izmenjave iznad ravni predvidene v dolgoročni trgovinski pogodbi, Sovjetska zveza bo dobavljala Poljski popolne naprave za industrijske obrate in končno so se dogovorili o tehnično-produktivnem sodelovanju pri elektronskih računalnikih.

DANES ZADNJI DAN VROČE VOLILNE KAMPANJE

Pajetta (KPI) o nujnosti enotnosti vseh antifašističnih sil v Italiji

De Martino je ostro polemiziral o stališčih KD - Govor Tanassija

RIM, 10. — Podpredsednik vlade De Martino je danes govoril v Rimu na volilnem zborovanju in je dejal, da ni nič čudnega, da je prišlo do desničarske ofenzive proti socialistom in da vidijo prav v socialistih sovražnika vsi oni, ki bi hoteli preprečiti reforme. De Martino pravi, da gre za obravnavo pomembnih socialnih, gospodarskih in političnih vprašanj, KD pa skuša reševati ta vprašanja s polemiko, ki je bila običajna 1948. leta ter se skriva za izguljenimi gesli o demokratični trdnjavi, ki je v nevarnosti. Zaupanje v demokracijo pa rušijo oni, ki stalno grozijo s krizo, s predčasnim razpustom parlamenta, ki ob odobritvi reforme, ki jo je predložila vlada, ne glasujejo, ki skratka skušajo odvzeti reformam koristno in nujno podporo ljudskih sil, ne oziraje se na njih ideološko usmeritev.

Socialiste obtožujejo, da so dvoumni glede odnosov z drugimi strankami in še zlasti glede odnosov do komunistov. Razgovor s komunisti se nanaša na celotno dialektiko levice, za kar so socialisti logično zainteresirani. V bistvu stvari pa je, da so reforme stvar levice in so socialisti zadovoljni, da so pri tem odigrali pomembno vlogo. Socialisti so vedno trdili in so tudi zahtevali, da je vključeno v programsko izjavo vlade, da mora biti levi center odprt za pozitivne prispevke opozicije. Take izjave so večkrat slišali iz ust najvidnejših predstavnikov večinske stranke. Zakaj se sedaj govori o škandalu, kadar komunisti pozitivno prispevajo k politiki reform? De Martino je nato isto misel razvil še v odnosu do sindikatov.

Glede takoimenovanih naprednejših ravnotežij» pa pravi De Martino, da niso nič več in nič drugega, kot so vedno govorili: gre za razširitev osnove politiki reform, da se zagotovi trdna večina v državi in v parlamentu tudi izven shem in formul, da se ugotovijo novi socialni cilji. Ta politika je uspešna in lahko se zavre samo na tak način, da se ustavi politika reform, če pa se to hoče, je treba jasno govoriti in sprejeti vse posledice. De Martino je zaključil, da so odločno proti krizi vlade.

Giancarlo Pajetta je na zborovanju KPI v Messini pozval vse antifašistične sile k enotnosti in je opozoril na nevarnost, ki prihaja s strani skrajne desnice. Nato pa je ostro polemiziral s tajnikom KD Forlanijem, ki grozi, da bo ponovil liberalno pot, ko so pripravljali prihod fašizma na oblast. Očitno ga je zajela volilna vročica, ko ne ve povedati, kdo ubija v Palermu, kjer si delita oblast mafija in KD, istočasno pa pošilja telegrafske obsodbe predsedniku Čila. Forlani nič ne ve o SIFAR, o mafiji, ki vlada na Siciliji, o županu Petrucciju, ko govori v Rimu, zato pa je odkril, da je «komunizem poklical fašizem», pri čemer je pozabil, da so se takrat komunisti skupaj s socialisti in katoličani borili proti fašizmu. Očitno je raje med onimi, ki se bahajo: «mene ni bilo» in v tem duhu je tudi podpisal referendum, ki naj loči Italijane ter prosjači za glasove desnice.

Minister Tanassi je govoril v Rimu kot prvi kandidat na listi PSDI za občinske volitve in je ugotovil, da bi bila vlada trdna ter da bi lahko izvajala svoj program, če bi bila bolj solidarna in predvsem, če bi ravnali s KPI kot z opozicijsko in povrh še totalitarno stranko. Po njegovem mnenju «naprednejše ravnotežje» šibi sedanje ravnovesje. Tanassi je nato govoril o proizvodnih težavah in o javnem redu, češ da je treba vzpostaviti red in mir, tako da se bodo lahko izkoristila vsa sredstva za socialne potrebe.

U Tant bo obiskal Afriko, Azijo in Evropo

NEW YORK, 10. — Tajništvo Združenih narodov je sporočilo, da se bo U Tant udeležil začetka konference Organizacije za afriško enotnost, ki bo 21. junija v Adis Abebi. 23. junija pa bo U Tant prispel v Moskvo, kjer se bo 24. sestal s sovjetskimi voditelji. 25. in 26. junija bo U Tant obiskal glavno mesto LR Mongolije Ulam Bator, nakar bo 27. in 28. junija obiskal Irkutsk in Bajkalsko jezero. 28. t.m. pa bo odpotoval na dvodnevni uradni obisk v Varšavo.

Nato bo 30. junija odpotoval iz Varšave v Ženevo, kjer bo predsedoval sestanku koordinacijskega odbora specializiranih ustanov Združenih narodov, 5. julija pa bo odprl poletno zasedanje Gospodarskega in socialnega sveta OZN. Pred vrnitvijo v New York bo U Tant baje obiskal še eno glavno mesto v Evropi.

RIM, 10. Jutri se prične tretja faza ločenih stavk, pomočnikov in asistentov bolnišnic, ki bodo na deželni ravni. Jutri bodo stavkali v Laziu, Campanii, Siciliji in Lombardii, 16. in 17. v Emilii, Toscanii, Apuliji, Lucanii in na Sardiniji ter končno 23. in 24. junija v Benečiji, Ligurii, Piemontu, Calabrii, Umbrii, Marcah in Abruzzu.

EL SADAT OSTRO KRITIZIRAL AMERIŠKO POLITIKO

Izraelski veleposlanik v ZDA Rabin je zahteval večjo dobavo orožja

Egiptovski predsednik El Sadat je nedavno obiskal fronto ob Sueškem prekopu. Na sliki vidimo egiptovskega predsednika, ki si ogleduje izraelske položaje onstran prekopa

Rabin se je sestal s pomočnikom ameriškega zunanjega ministra Siscom ter z njim obravnaval vprašanja 'ravnovesja sil'

KAIRO, 10. — Egiptovski predsednik El Sadat je imel danes po radiu in televiziji govor, v katerem je poudaril, da se življenje v Egiptu ne bo normaliziralo, dokler ne bo osvobojen zadnji košček egiptovskega ozemlja in dokler ne bodo priznane pravice palestinskemu narodu. El Sadat je poudaril, da bo petnajstletna pogodba prijateljstva, ki je bila sklenjena s Sovjetsko zvezo, okrepila moč Egipta, da bo lahko osvobodil arabska ozemlja, ki jih je zasedel Izrael.

Nato je egiptovski predsednik dejal, da nenehna vojaška in finančna podpora ZDA Izraelu predstavlja njihovo dejansko udeležbo pri zasedbi arabskega ozemlja in pri napadu proti celovitosti Egipta. El Sadat je opozoril, da se ne sme pozabiti, da so ZDA zagovornice načela «ravnovesja sil» na Bližnjem vzhodu, na osnovi katerega dajejo Izraelu na razpolago vso svojo znanost in ves svoj tehnološki napredek, da bi lahko Izrael vojaško nadvladal Arabce. To načelo, je izjavil El Sadat, Arabci odločno zavračajo.

Ko se je ponovno skliceval na nedavno podpisano pogodbo s Sovjetsko zvezo je egiptovski predsednik dejal, da ta pogodba predstavlja obveznost in pomoč za izgradnjo egiptovske moderne države.

Takoj po včerajšnjem govoru Golde Meir v parlamentu, je imel izraelski veleposlanik v Washingtonu Rabin danes pogovor s pomočnikom ameriškega zunanjega ministra Siscom. Po pogovoru je Rabin izjavil, da Izrael po podpisu sovjetsko - egiptovske pogodbe, nujno potrebuje večje dobave ameriškega orožja, «da vzpostavi ravnovesje sil na Bližnjem vzhodu». Ko so ga časnikarji vprašali, kaj sta govorila s Siscom, je Rabin odgovoril, da sta obravnavala predvsem odnose med obema državama v luči sedanjega razvoja dogodkov na Bližnjem vzhodu, kakor tudi vprašanje ravnovesja sil.

PETI DAN DELA V VESOLJSKI POSTAJI

Saljut je za kozmonavte pravo vesoljsko gostišče

Zanimiva ortopedska vesoljska obleka «pingvin» - Skorajšnja izstrelitev Sojuza 12?

MOSKVA, 10. — Peti dan v vesoljski krožni postaji Saljut se je zaključil po 13 urah intenzivnega dela. Kozmonavti Dobrovolski, Pocajev in Volkov delajo namreč tedaj ko je vzpostavljena neposredna radijska zveza s tehničnim upravnim centrom v Bajkonuru, ki ga vodi poveljnik posadke Sojuz 10 Štatalov. Ko pa Saljut zaide za obzorje Sovjetske zveze pa kozmonavti počivajo.

Tudi ta dan so kozmonavti posvetili tehničnim preizkusom. V glavnem preučujejo fizične in biološke pogoje posadke, ki bo baje dalj časa ostala v vesolju in delala v postaji. Izmenično so si vzeli vzorce krvi, telovadili, se pregledovali in pošiljali na Zemljo vse potrebne podatke. Vse to pa daje slutiti, da bo njihovo kroženje v vesolju še dolgo in da dejansko pripravljajo vse potrebno za trenutek, ko bodo druge posadke začele z gradnjo «kozmograda», kot imenujejo tehniki sistem laboratorijev in drugih potrebnih prostorov na stalni izvenplanetarni postaji.

V televizijskem prenosu so kozmonavti pokazali tudi novo vesoljsko obleko «pingvin», ki ima posebne fizioterapevtične sposobnosti, saj ustvarja na telesih vesoljskih potnikov pogoje težnosti in pritiska, ki nevtralizirajo učinek dolgega leta v pogojih brezteznosti.

Obleka «pingvin» ovija telesa kozmonavtov in ima posebne ortopedske vložke in amortizerje, ki pritiskajo na hrbtenico, kostne sklepe, roke, noge in vrat ter onemogočajo telesu, da bi se v pogojih brezteznosti «polenilo» in ošibilo.

Saljut se je, kot znano, spet dvignila na višjo tirnico okoli Zemlje, iz česar lahko domnevamo, da išče najboljše pogoje za dolgo kroženje.

V svet pronicajo medtem vedno popolnejši podatki o novi sovjetski vesoljski postaji, ki jo je neki časopis v SZ primerjal z «vesoljskim gostiščem», saj razpolagajo kozmonavti v prekatih, ki niso obloženi z laboratorijskimi napravami, s knjižnico, kuhinjo (kjer lahko grejejo hrano), spalnico (ležalnike so odnesli v Sojuz, kjer počivajo) in drugimi važnimi napravami, kot je sesalec za prah. V knjižnici so v glavnem dela pisateljev, ki jih Dobrovolski, Volkov in Pacajev najbolj cenijo, kar je pa spet nov znak, da nameravajo člani posadke Sojuza 11 ostati v vesolju dalj časa, morda kar nekaj tednov, dokler jih ne bo zamenjala nova posadka. V Moskvi krožijo tudi govorice, da bodo v SZ kmalu izstrelili novo vesoljsko ladjo Sojuz 12. Ta bi se spojila s Saljutom z druge strani in pripeljala v krožno postajo nove tehnike.

BONN, 10. — Včeraj je prispel v Zahodno Nemčijo indijski zunanji minister Sadar Swaran Singh, kjer je imel pogovore s kanclerjem Brandtom in zunanjim ministrom Scheelom. Z njima je obravnaval predvsem položaj beguncev iz Vzhodnega Pakistana. Zahodnonemška državnika sta mu zagotovila izdatno pomoč. Nocoj je indijski zunanji minister odpotoval v Pariz in bo nato obiskal še Ottavo, Washington in London.

PO KOMPROMISNEM PREDLOGU MINISTRA ZA DELO

Pričela so se pogajanja med FIAT in sindikati

Sporno vprašanje disciplinskega postopka proti štirim stavkajočim je prevzel Donat Cattin

RIM, 10. — Na osnovi kompromisnega predloga ministra za delo Donat Cattina je danes prišlo do delne rešitve ostrega spora med FIAT in sindikalnimi organizacijami kovinarjev, tako da so se lahko pričela pogajanja o dopolnilni delovni pogodbi in o spornih vprašanjih. Minister za delo Donat Cattin je predlagal, da se sporno vprašanje disciplinskega postopka o štirih delavcih odloži, da se mu ga prepusti v razsodbo in da se prične razgovor o bistvu spora.

Uradno besedilo ministrovega predloga omenja spor med podjetjem in sindikalnimi organizacijami glede disciplinskih prekrškov, ki jih navaja podjetje in proti katerim oporekajo sindikati. Zainteresirani so sedaj na zahtevo sindikatov na razpoloženju. Da se prično pogajanja, minister predlaga, da se mu prepusti zadevo, da bo preučil stanje ob upoštevanju stališč obeh strani in da bo svoj sklep sporočil po zaključku pogajanj.

Takoj za tem so se sestali sindikalisti, ki so ob 21. uri sporočili, da pristajajo na ministrov predlog, kasneje pa je tudi podjetje sporočilo svoj pristanek. Sindikati v svojem poročilu pravijo, da so pristali, ker žele, da se med pogajanji izkaže, če je podjetje v resnici pripravljeno pristati na bistvene zahteve delavcev. Istočasno pozivajo ministra in se sklicujejo na njegovo politično občutljivost, da bo upošteval pri preučitvi disciplinskega spora obstoječi položaj v FIAT in nujnost obrambe sindikalnih svoboščin.

Minister za delo Donat Cattin je kasneje izjavil novinarjem, da se je položaj deblokiral in da bodo jutri pričeli pogajanja, ko bodo obravnavali akordno delo, ker so vse zahteve razdelili na pet poglavij. Minister je tudi povedal, da se bodo pogajanja pričela jutri ob 9. uri in da se bodo nadadaljevala v soboto.

Sindikalni položaj v Španiji

MADRID, 10. — Nov španski sindikalni zakon povzroča resne težave španski vladi, ker je na prvih volitvah z veliko večino zmagala opozicija in to celo v sindikatu bančnih uradnikov. Nov sindikalni zakon so sprejeli zato, da dokažejo svetu in še zlasti zahodnoevropskim državam, da je prišlo do sprememb v španskem sindikalnem sistemu. Pri tem pa so ohranili načelo enotnega sindikata, ki združuje tako delavce kot delodajalce in v katerem ima odločilno vlogo država in so bili sindikati pod neposrednim nadzorstvom ministrstva. Ilegalno pa obstaja sindikalna organizacija nazvana «delavske komisije», katere pa oblast preganja in je njih članstvo kaznivo ter jih sodi posebno sodišče.

Na zadnjih sindikalnih volitvah so se delavske komisije uveljavile v kakih trideset najpomembnejših španskih podjetjih, kjer so povečini prejele okrog 70 odst. glasov.

Vzporedno s tem je prišlo tudi do sindikalnega gibanja ter do številnih stavk, še zlasti ostro je gibanje zdravnikov, ki se je pričelo v psihiatrični bolnišnici v Orviedu.

116. seja konference o Vietnamu v Parizu

PARIZ, 10. — Tu je bila 116. seja konference o Vietnamu, na kateri so govorili predvsem o vprašanju ameriških ujetnikov v Severnem Vietnamu. Načelnik ameriške delegacije David Bruce, sklicujoč se verjetno na izjave bivšega obrambnega ministra ZDA Clifforda Clarka, ki je dejal, da je Severni Vietnam pripravljen osvoboditi ameriške ujetnike, takoj ko se Američani obvežejo da bodo umaknili svoje čete iz Vietnama, vprašal predstavnika Hanoja za pojasnila glede tega vprašanja. Tako severnovietnamski predstavnik Xuan Thuy kot predstavnica južnovietnamske osvobodilne fronte Bih sta poudarila, da bodo to vprašanje lahko obravnavali, ko bodo ZDA sklenile umakniti vse čete iz Južnega Vietnama.

V Washingtonu pa je Nixonova uprava ostro reagirala na izjave bivšega šefa Pentagona. Nixonov glasnik Ziegler je izjavil, da predlogi, ki jih je dal Clark Clifford, lahko samo zbudijo varljiva upanja med Američani, kar ni v korist ameriških vojnih ujetnikov in poskusom, da se najde rešitev vietnamske krze».

MORO V DUBLINU

Moro s predsednikom irske vlade Jackom Lynchom

DUBLIN, 10. — Italijanski zunanji minister Aldo Moro si je danes ogledal naprave podjetja Fiat, ki zaposluje okrog 500 ljudi in ki montirajo okrog 30 avtomobilov dnevno.

Popoldne je Moro sprejel veleposlanike držav Evropske skupnosti v Dublinu, nato pa se je udeležil večerje, ki jo je priredil italijanski veleposlanik Morra in na katerem je bil prisoten tudi irski zunanji minister Hillery. Jutri se bo Moro ponovno sestal z zunanjim ministrom in bodo preučili mednarodni položaj.

Indeks cen

RIM, 10. — Aprila je bil indeks cen na debelo za 0,1 odst. višji kot marca in za 2,9 odst. višji od aprila lanskega leta. Indeks cen na drobno pa je bil aprila za 0,3 odst. višji od marca in za 4,7 odst. višji od aprila lanskega leta.

RIM, 10. — Nadaljujejo se ločene stavke uslužbencev hotelov, ki so jih proglasili sindikati, ki protestirajo proti negativnem zaključku pogajanj za ureditev delovne pogodbe. Jutri se bo sestalo združenje hotelirjev, v soboto pa bo prišlo do razgovora na ministrstvu za delo.

Na Dunaju so bile v torek množične demonstracije (na sliki prizor, ko demonstranti korakajo po dunajskih ulicah) proti krepitvi avstrijske armade, ki jo nameravajo reorganizirati in okrepiti tudi z raketnimi izstrelki, ki jih avstrijska državna pogodba prepoveduje. Levica zahteva odstop obrambnega ministra Lütgendorfa. Istočasno pa niso zadovoljni niti častniki armade, ker pri reorganizaciji predvidevajo skrajšanje vojaškega roka

ZDA liberalizirale trgovino s Kitajsko

Objavili so seznam blaga, ki ga bodo lahko odslej svobodno izvažali - Zapora izvoza je veljala od 1949. leta

WASHINGTON, 10. — Bela hiša je danes napovedala obsežno liberalizacijo trgovinskih odnosov med ZDA in Ljudsko republiko Kitajsko Do sedaj je obstajala trda zapora ameriškega izvoza, ki so jo uveljavili 1949. leta, ko je zmagala kitajska revolucija.

Uradno so objavili dolg seznam blaga, ki ga bodo lahko svobodno izvažali brez predhodne vladne odobritve. V tem seznamu je navedeno žito, živila in gradbeni material, razne kovine, premog, električne naprave, avtomobili, potrošno blago in podobno. Izključili pa so železniški material, petrolejske izdelke, naprave za ladijsko navigacijo ter drugo blago, ki ga označujejo za strateško.

Po mnenju opazovalcev je obseg liste širši, kot so pričakovali, ker se je Pentagon odločno upiral liberalizaciji. Tako so bili vojaški krogi proti temu, da bi vključili v seznam gradbene stroje, češ da jih bodo lahko uporabili za gradnjo zaklonišč. Uspelo pa jim je, da so preprečili svobodni izvoz železniških lokomotiv in drugega materiala za potrebe železniškega prometa, ker bi s tem materialom lahko izboljšali promet proti Severnemu Vietnamu, s katerim so ZDA praktično v vojni.

Namestnik državnega tajnika za zunanje zadeve Brown je v tej zvezi dejal novinarjem, da bodo upoštevali tudi blago, ki ga ni na seznamu in za katerega bodo potrebna posebna dovoljenja in je v tej zvezi omenil možnost izvoza reakcijskih potniških letal. Dejal je tudi, da do sedaj ni nobenega odgovora s strani Pekinga in da ni verjetno, da bi se izmenjava občutno povečala, da pa gre za pomembno politično dejanje.

Novotnega sprejeli v KPČ

PRAGA, 10. — Neuradno so potrdili, da bodo ponovno sprejeli Novotnega v Češkoslovaško komunistično partijo. Uradno pa o tem molče, saj gre za težavno vprašanje, ker je Novotni kriv za dogodke v letih 1950, ko so se vršili številni politični procesi in ko so med drugim zaradi ilegalnega procesa zaprli za več let sedanjega tajnika partije Husaka. Novotni je bil tajnik češkoslovaške partije po Gottwaldovi smrti od 1953. do 1968. leta ter predsednik republike od 1957 do 1968. Izključili so ga iz centralnega komiteja maja 1968, ko so ustanovili tudi posebno preiskovalno komisijo glede stalinističnih procesov, in ki ji je predsedoval

Važno obvestilo za slovenske profesorje!

Danes 11. junija zapade rok za vložitev prošenj za stalna profesorska mesta na slovenskih nižjih srednjih šolah na Tržaškem in na Goriškem. Prošnjo na kolkovanem papirju za 500 lir je treba nasloviti na goriško ali na tržaško šolsko skrbništvo ali pa tudi istočasno na obe. Podpis na prošnji mora overoviti ravnatelj. Prošnjo po čl. 1 ministrske odredbe z dne 31. maja 1971 lahko vložijo na šolsko skrbništvo tisti profesorji, ki so bili v službi vsaj dve leti od 1949—50 do 1960—61 ali v enem šolskem letu od 1961—62 do 1965—66 na slovenskih srednjih šolah so prejeli najmanj kvalifikacijo «dobro» in so napravili habilitacije za poučevanje na srednjih šolah razpisane do 10. avgusta 1965. Za stolico slovenščina, zgodovina in zemljepis je veljavna habilitacija jezik in slovensko slovstvo (IX. razred), če je združena s habilitacijo iz literarnih predmetov za kakršno koli srednjo šolo. Po členu 2 imajo pravico vložiti prošnjo na šolsko skrbništvo tudi tisti profesorji, ki imajo habilitacijo iz enega samega predmeta, če so jo napravili do 10. avgusta 1965 in če je predmet, iz katerega imajo habilitacijo vključen v stolici, za katero prosijo. Za stolico slovenščina, zgodovina in zemljepis je veljavna tudi habilitacija iz zgodovine umetnosti; za to stolico lahko prosijo tudi profesorji, ki imajo samo habilitacijo jezik in slovensko slovstvo (IX. razred). Vsi navedeni prosilci pod členi 1 in 2 morajo imeti zahtevano študijsko diplomo za pridobitev habilitacije. Zato so veljavne samo študijske diplome, ki so navedene v tablici C, priloženi k odloku predsednika republike z dne 29. aprila 1957, štev. 972, poleg vsake stolice in sicer: 1. slovenščina, zgodovina in zemljepis: I. razred; 2. italijanščina: I. razred; 3. matematika, opazovanje in osnove prirodopisa: XIII. in XIV. razred; 4. tuji jeziki: V., VI., VII., VIII., IX., X., X. bis; 5. umetnostna vzgoja XLIX. razred: 6. glasbena vzgoja: LIV. razred: 7. moška tehnična vzgoja: XXXVI., XLV., in XLVIII. razred: 8. ženska tehnična vzgoja: LIII. razred.

Prosilci morajo navesti v prošnji osebne podatke, rojstni datum in bivališče; izjaviti morajo, da so italijanski državljani, da so vpisani v volilne občinske sezname, da niso bili kazensko obsojeni in da niso bili disciplinsko kaznovani. Moški morajo še navesti, kak je njihov vojaški položaj. Prošnji je treba priložiti študijsko diplomo, potrdilo o habilitaciji, potrdila o službovanju, potrdila o kvalififikaciji vojne sirote, bivšega bojevnika ali partizana, političnega preganjanca vojne vdove in podobno.

Vsi ostali profesorji, ki so napravili habilitacije razpisane do 10. avgusta 1967 in do 15. avgusta 1968, (po čl. 3, 4, in 5) kakor tudi profesorji, ki prosijo za stalna službena mesta na slovenskih višjih srednjih šolah, imajo pravico vložiti prošnjo na prosvetno ministrstvo v Rimu (Ufficio speciale assunzione in ruolo — idonei e abilitati) do 11. julija.

PO PODATKIH TRŽAŠKE HRANILNICE

Višje obresti so lani privabile mnogo denarja na tekoče račune

Pretok tudi na škodo vlog - Po sporazumu med bankami se bo pojav unesel - Zaupana sredstva so prekoračila 1.000 milijard

Skupna masa denarja, ki ga je prebivalstvo lani zaupalo bančnim zavodom v Furlaniji - Julijski krajini, je presegla 1.000 milijard lir ter je bila za 13,8 od sto večja kakor v letu 1969. V tej zvezi velja pripomniti, da se je masa zaupanega denarja v vsej državi povečala v znatno večji meri, in sicer za 16,1 od sto. Kljub navadnemu razkoraku so deželne banke mnenja, da je bilo lansko poslovanje s tega vidika uspešno, saj vloge niso zaostale na zasebnem sektorju, temveč na javnem. Ustrezni odstotek je namreč dosegel le 11 od sto, zlasti zaradi tega, ker je deželna uprava skrčila svoje razpoložljivosti na bankah, saj je med letom opravila približno toliko izplačil, kolikor je imela dohodkov. V prejšnjih letih je javni sektor (zlasti deželna uprava) izročal bankam znatno več denarja kakor zasebniki, lani pa je bilo nasprotno: medtem ko so se javne «vloge» povečale le za omenjenih 11 od sto, so zasebniki povečali maso zaupanega denarja za 14,5 od sto.

Kreditne napetosti so se lani občutile tudi v naši deželi in obrestna mera je vidno napredovala. Posebno močno se je ta pojav odrazil prav v Trstu, kjer je konkurenca med bančnimi zavodi najbolj živahna. Več vlagateljev se je tudi odločilo za tekoče račune, in to tudi s sredstvi, ki so jih imeli poprej deponirane kot denarne vloge. Do konca leta je bila masa denarja na tekočih računih za 45,3 od sto večja kakor leto poprej, medtem ko je v letu 1969 narastla le za 15,9 od sto. Nasprotno pa se je masa denarja na hranilnih knjižicah zmanjšala za 1,1 od sto, medtem ko se je leta 1969 v primeri z letom 1968 povečala za 9 od sto.

Z novim sporazumom med bankami pa so se reči ponovno spremenile, tako da vlaganje na tekoče račune ni več tako vabljivo kakor lani, ter je zato pričakovati, da se bo omenjeni pojav v letošnjem letu znatno skrčil.

Kar zadeva gibanje vlog v posameznih pokrajinah Furlanije - Julijske krajine, pa je Tržaška hranilnica, po kateri povzemamo te podatke, za lansko leto zabeležila na Tržaškem prirastek za 16,3 odst., v pordenonski pokrajini za 12,1 od sto, v videmski za 10,3 od sto, največji prirastek pa so zabeležili v goriški pokrajini, in sicer za 16.5 od sto.

V nasprotju s tem pa so se vloge na pošti lani povečale v znatno manjši meri, to je le za 7,4 od sto, odkup poštnih zadolžnic pa se je celo skrčil za 1,7 od sto.

Skupna vrednost naložb se je lani povečala za 13,5 od sto, kar v glavnem ustreza razvoju te dejavnosti v državnem merilu (+ 13,8 od sto). Kakor omenjeno, so se naložbe v naši deželi lani povečale skoraj v istem razmerju kakor vloge, gospodarski opazovalci pa so mnenja, da bi bil razvoj naložb lahko znatno večji, ko bi na denarno tržišče ne vplivala negativno nejasna domača in mednarodna konjunktura. V posameznih pokrajinah so se naložbe lani povečale v naslednjem razmerju: v pordenonski za 18,3 odst., v tržaški za 17,9 od sto, v goriški za 8,2 od sto in v videmski pokrajini za 6,5 od sto.

Konec leta je znašalo razmerje med vlogami in naložbami za vso deželo 65,7 od sto, za vso Italijo pa so ugotovili razmerje 67,6 odst. Razmerje pri nas bi bilo lahko znatno ugodnejše, meni Tržaška hranilnica, če bi ne bile domače banke vezane na poslovanje deželne uprave, ki z občasnimi in obsežnimi posegi zahteva od bančnega sistema v vsakem času veliko likvidnost.

Vprašanja občinski upravi

Občinska svetovalka Jole Burlo (KPI) je naslovila na župana pismeno vprašanje glede preureditve in zapore 14 trgovin Delavskih zadrug. Svetovalka Burlova pravi, da so v Trstu zaprli 8 trgovin, ki so jih deloma oddali v zakup. Kaže, da bodo znižali število osebja za 60 enot in da so že odpustili nekatere uslužbence. Burlova pravi, da ne razume namenov teh ukrepov, upoštevajoč funkcijo, ki bi jo morale imeti Delavske zadruge, in kakšna bo usoda odpuščenih uslužbencev.

Zaradi tega sprašuje župana, kaj bo ukrenila občinska uprava za rešitev tega problema.

Občinski svetovalec Giorgio Cesare (PSIUP) pa je poslal pismeno vprašanje odborniku za javna dela glede poplave v Ul. della Tesa. Cesare sprašuje, ali občinska uprava pripravlja načrt za ureditev kanalizacije na področju Ul. Baiamonti — Seneni trg — Drevored d'Annunzio. Kanalizacijo na tem področju bi morali čimprej urediti, ker je ob nalivih velik pritok vode v Ul. della Tesa, niso pa urejeni odtočni kanali, zaradi česar se zgodijo hude nesreče in velika škoda.

Zaključne prireditve učencev na slovenskih osnovnih šolah

PRI DOMJU

Veliko staršev in prijateljev šolske mladine se je včeraj popoldne zbralo v dvoranici osnovne šole pri Domju, kjer so tamkajšnje učiteljstvo in učenci pripravili zaključno šolsko prireditev.

Skoraj polno uro trajajoči spored, ki so ga s sodelovanjem vseh otrok pripravile požrtvovalne učiteljice Lidija Strnad, Alenka Cepar in Marija Vecchiet, je obsegal vrsto zanimivih in res lepo ter prikupno pripravljenih točk, od baleta do petja, od recitacij pa vse do zbornih recitacij.

Po krajših pozdravnih besedah učiteljice Alenke Cepar so prvi nastopili otroci I. in II. razreda, ki so pod vodstvom učiteljice Lidije Strnad zaplesali in zapeli ljubko sličico o «Cvetkah zaspankah». Isti otroci, Suzana Bandi, Igor Čač, Donatela Križman, Barbara Mohorčič, Mauro Marsetti, Tanja Santin, Magda Samec, Tatjana Blokar, Katarina Čuk, Maurizio Gerdol, Moreno Grison, Patricija Mohorčič, Silvana Ražem, Aleksander Rojc in Dario Švara so se nato predstavili še s šestimi krajšimi prizorčki «Pomladna prebujanja cvetk», «Čebelica», «Cekini», «Siničke je lačna» in «Jaz sem pa pogumna punčka», ki so jih prav prikupno podali.

Sledil je nastop otrok III. in IV. razreda, ki so se predstavili z recitacijami. Lucijan Čergolj je najprej popeljal gledalce po Krasu s pesmijo Iga Grudna «Na Krasu», Marija Stepančič in Valter Tul sta recitirala pesem istega pesnika «Pravijo», Astrid Marsetti, Anastazija Cociani in Igor Danieli so povedali «Uspavanko», Branko Kafol pa «Pustov pogreb», obe prav tako izpod peresa velikega nabrežinskega pesnika.

Pod vodstvom učiteljice Lidije Strnad, ki je pripravila tudi vse omenjene recitacije, so nastopili še Anamarija Ražem s pesmijo «Sonce zahaja», Pavel Grizančič, Andrej Ražem in Miro Mahnič so povedali «Res je res», Malvina Coloni pa je recitirala pesem o prijateljici vseh Kraševcev, še posebno na našega mesta v «sedanjem okuženem zraku in morju» — «Kraška burja».

Učenka IV. razreda Gracijela Nardin, ki je lepo napovedala vsako točko posebej, je nato predstavila učence V. razreda, Sereno Kozina, Igorja Labisnija, Vilija Vecchieta, Iris Biekar in Rada Bertocchija, ki so v zborni recitaciji z občutkom in res lepo izgovarjavo, kar se pri naših otrocih le redko dogaja, pripovedovali Gregorčičevo «Soči» in «Zlato ptičko». Učenke je prav lepo pripravila učiteljica Alenka Cepar.

Otroci, ki obiskujejo pošolski pouk in ki ga vodi učiteljica Mara Godina, so zaključili uspelo zaključno šolsko akademijo z nekaj narodnimi pesmimi, še prej pa so Silvana in Anamarija Ražem ter Serena Kozina v okviru nastopa pošolskega pouka predstavili prizorček o pogovoru med vijolico, trobentico in zvončkom.

NA OPČINAH

V Finžgarjevem domu na Opčinah je bila včeraj popoldne šolska prireditev otrok openske osnovne šole, ki so za konec šolskega leta naštudirali nekaj pesmi in otroško tridejanko.

Program je začel zbor prvega in drugega razreda, ki je pod vodstvom učitelja Lupinca zapel tri otroške pesmi, nakar je nastopil še združeni zbor III., IV. in V. razreda s štirimi pesmimi. Najbolj pričakovana in najprijetnejša točka programa pa je bila tridejanka Palčkova piščalka, v kateri so nastopali v glavnem otroci višjih razredov. Glavne vloge so odigrali Peter Filipčič, Egon Malalan, Robi Kovač, Ivo Volpi, Vinko Škerlavaj, Maja Laporník, Marina Foschini, Martina Sosič in Tatjana Levstik.

Razstavo ročnih del bodo odprli na Opčinah 20. t. m. Ob tej priložnosti bodo včerajšnjo prireditev ponovili in ji dodali še nekaj drugih točk.

NA REPENTABRU

Učiteljski zbor slovenske osnovne šole na Repentabru je ob koncu šolskega leta pripravil zelo pester program za končno prireditev. Sodelovali so prav vsi učenci ob prisotnosti velikega, za zmogljivost prostora celo prevelikega števila občinstva. Prireditev se je odvijala namreč v eni od učilnic repentabrske šole, bolj primerno pa bi bilo, da bi se taka prireditev izvedla v občinski kopalnici, ki razpolaga s precej večjo dvorano.

Program je obsegal igrico «Neškina igla» za otroke I. razreda, učenci II. in III. razreda so izvedli «Rdečo kapico», učenci IV. in V. razreda pa odlomek iz otroške igre «V kraljestvu palčku». Ob koncu teh prizorčkov so vsi otroci skupaj zapeli nekaj veselih pesmic ob spremljavi harmonike. Starši, ki so prireditev v velikem številu obiskali, so bili nad spretnostjo otrok zelo zadovoljni. Za izvedbo programa so poskrbele učiteljica Lučka Križman, I. razred, Stanka Hrovatin II. in III. razred in Srečka Artač IV in V. razred. Pevski zbor je pripravila Stanka Hrovatin. Končni prireditvi sta prisostovala tudi repentabrski župan Mihael Guštin in ravnatelj Egidij Strnad.

Otvoritev turistične sezone devinsko-nabrežinske riviere

V soboto, 12. t.m. se bo uradno začela turistična sezona Avtonomne turistične ustanove devinsko-nabrežinske riviere, v okviru katere se bodo, kot prejšnja leta, zvrstile tudi nekatere pobude kulturno-umetniškega značaja.

Prva taka prireditev — otvoritvena — bo dokumentarna razstava del umetnikov Poletne mednarodne akademije iz Salzburga, katere otvoritev bo jutri ob 18. uri na sedežu ustanove v Sesljanu.

PRED OBČNIM ZBOROM DRUŽBE

Lani manj blaga in več potnikov na ladjah «Tržaškega Lloyda»

Prepeljali so 863.899 ton blaga in 63.628 potnikov - Med številnimi težavami najhujša zapora Sueškega prekopa - Preosnova italijanskega ladjevja se bo zavlekla do leta 1980?

V ponedeljek, 28. junija, bo v Trstu občni zbor delničarjev Tržaškega Lloyda. Ob tej priliki bodo najvišji predstavniki družbe orisali poslovanje v preteklem letu, nekaj podatkov pa je iz ustreznega poročila že prodrlo v javnost.

Zaradi zapore Sueškega prekopa posluje Tržaški Lloyd v zadnjih štirih letih v občutno težjih razmerah kakor poprej, saj so zaradi zapore prizadete vse njegove proge razen ene, to je proge za zahodno Afriko, Kongo in Angolo. Lloyd se mora tudi boriti s čedalje hujšo konkurenco drugih pomorskih družb, s konkurenco, ki jo v čezmorskem prometu izvaja letalo, z omejeno zmogljivostjo domačih in tujih luk, s težavami, ki izvirajo iz napetosti v nekaterih proizvodnih dejavnostih ter s postopnim naraščanjem cen za ladijsko gorivo. Kljub vsemu temu je Lloyd lani ohranil neokrnjen promet na vseh svojih progah, da bi zadostil potrebi po ladijskem prostoru pa se je poslužil poleg lastnih ladij tudi nekaterih najetih plovil.

Za storitve, ki so jih opravile Lloydove in najete ladje, je družba lani kasirala 38.736 milijonov lir, to je 3,4 od sto več kakor v letu 1969. Blagovni promet je bil lani za 1,4 od sto manjši kakor v letu 1969 ter je dosegel 863.899 ton, potniški promet pa se je nasprotno povečal za 2,5 od sto ter dosegel 63.628 potnikov.

Vodstvo Tržaškega Lloyda izraža določeno zadovoljstvo z doseženimi rezultati, v isti sapi pa naglaša zaskrbljenost spričo prepočasnega moderniziranja državnega in lastnega trgovinskega ladjevja. Z uvajanjem novega in sodobno opremljenega ladjevja postaja namreč mednarodna pomorska konkurenca na vseh morjih čedalje hujša, še posebej pa je v zadnjih letih občutiti na Jadranu, kjer se uveljavljajo zlasti jugoslovanska, grška in še nekatere druge zastave. Zato postaja uresničitev napovedanih načrtov medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje CIPE čedalje nujnejša, sicer bo vse italijansko pomorsko gospodarstvo, predvsem pa poslovanje Tržaškega Lloyda, v zelo kratkem času potisnjeno v ozadje.

Glede potniškega prometa se vodstvo Tržaškega Lloyda zavzema zlasti za razvoj križarjenja, in sicer tudi v primeru, če bi odprtje Sueškega prekopa ponovno pospešilo potniški promet na rednih progah. Lloyd se strinja s tezo, da je treba počasi preiti s pretežno potniškega na večji blagovni promet na rednih progah, vendar pa je proti vsaki okrnitvi prvega, dokler ne bo zajamčena zadostna razpoložljivost novega ladijskega prostora za prevažanje blaga. Proces preosnove italijanskega trgovinskega ladjevja, meni Lloyd, bo znatno daljši kakor napovedujejo strokovnjaki CIPE. Ti so namreč predpostavili, da bodo novi razvojni načrti uresničeni že do leta 1975, vodstvo Lloyda pa je mnenja, da se to ne bo moglo zgoditi pred letom 1980.

Trčenje na križišču

V jutranjih urah so sprejeli s prognozo okrevanja v 10 dneh na okulističnem oddelku 43-letnega Licia Delicha iz Ul. del Bosco. Delich, katerega so pripeljali v bolnišnico mestni redarji, je pojasnil, da je ob šoferskem instruktorju vozil fiat 600 po Ul. Filzi, ko je na križišču z Ul. Bellini trčil v fiat 1300, s katerim je 26-letni Giorgio Pateri iz Iglesiasa na Sardiniji privozil z Nabrežja.

Požar na Proseku zajel baraki

Sinoči okoli 18. ure so plameni zajeli leseno barako, ki jo je lastnik Pietro Valdenari iz bližnje ljudske hiše na Proseku št. 367 nedaleč od cerkve, uporabljal za shrambo in tudi za garažo. Ogenj je v kratkem upepelil barako in zajel tudi sosedno last Giovannija Specca. To so openski gasilci, katerim so prišli na pomoč tudi tržaški, po skoraj enournem delu rešili in tako omejili škodo na 80.000 lir.

Vzroki požara še niso povsem ugotovljeni, vendar kaže, da je nastal po nesreči. Neki otrok se je namreč poslužil ognja za popravilo žoge in kaže, da so plameni zajeli kako lahko vnetljivo tekočino, ki je bila v baraki.

Pridržana prognoza zaradi nerodnega padca

Zaradi udarca po glavi in resnega stanja so včeraj malo pred 18. uro sprejeli s pridržano prognozo na oddelku za oživljanje 57-letno Regino Turco doma iz Kopra. Ženska ne govori. Osebje Rdečega križa, ki so jo pripeljali v bolnišnico, je povedalo, da so Turcovo našli že v takem stanju v stanovanju njenega sostanovalca Giovannija Slaticha v Ul. Pellegrini. Vse je kazalo, da se je Turcova poškodovala med padcem, a ker so preiskovalci dvomili v nesrečen primer, so karabinjerji priprli njenega sostanovalca.

V bolnišnici pa so zdravniki po natančnejšem pregledu ugotovili, da je bila Turcova bolna in večkrat žrtev vrtoglavice, zaradi česar ni nobenega dvoma, da se je poškodovala prav med padcem zaradi nenadne slabosti.

Pevski zbori, godbi in folklora v Dolini

Na tradicionalnem festivalu «Dela», ki se bo začel v soboto ob 21. uri na prostem v dolinskem občinskem gozdiču (blizu šolskega poslopja), bodo nastopili pevski zbori «V. Vodnik» iz Doline, «Prešeren» iz Boljunca, «Slavec» iz Ricmanj in «Venturini» od Domja ter godba na pihala iz Ricmanj. Govoril bo poslanec Škerk o priznanju pravic slovenski narodni skupnosti.

Festival se bo nadaljeval v nedeljo, ko bosta nastopila godba iz Brega in znani folklorni ansambel «Jože Vlahovič» iz Zagreba in ko bosta govorila Bacicchi in dolinski župan Lovriha. Zaključil se bo v ponedeljek s plesom ob zvokih orkestra «Kras». Kulturni del programa je oskrbel krožek «Pinko Tomažič».

Šentjakobski socialisti o problemih rajona

V sredo zvečer je bil sestanek članov sekcije PSI pri Sv. Jakobu. Po obširnem poročilu pokrajinskega tajnika Livia Pesanteja o politični liniji socialistične sekcije Vittoria Scorteccija o delovanju sekcije, se je razvila diskusija o nekaterih problemih na področju šentjakobske sekcije. Poudarili so nujnost konkretnih posegov in javnih del, da se preprečijo poplave v Ul. della Tesa, da se uredijo prostori slovenskega otroškega vrtca in slovenske osnovne šole v Ulici Frausin, da se uredi igrišče v Ul. Baiamonti in zeleno področje v Ul. Rigutti ter izboljša smetarska služba na vsem področju.

Vse te zahteve bo predložil socialistični predstavnik na prihodnji seji šentjakobske rajonske konzulte. Na sestanku so tudi sklenili, naj sekcija periodično razpravlja o takih vprašanjih. Zato bo prihodnji sestanek 1. julija.

PRED SESTANKOM NA INTERSINDU

DANES SPET DVE URI STAVKE V ITALCANTIERI

Stavkajoči uradniki se bodo zbrali na skupščini - Obnovljena dejavnost tovarne srajc, ki so jo rešile delavke z dvomesečno zasedbo

Po večkratnih zaporednih prekinitvah dela bo danes zjutraj spet stavka uradnikov in drugih uslužbencev tržaške uprave «Italcantieri». Stavka bo izvedena prav v trenutku, ko se bodo predstavniki kovinarskih organizacij FIOM FIM in UILM vsedli za mizo pogajanj s predstavniki državne delodajalske zveze «Intersind». Pogajanja se, kot znano, že dalj časa zavlačujejo in povzročajo vidno nezadovoljstvo med delavci največjih italijanskih ladjedelnic. Prekinitve dela se vrstijo dan za dnem na splaviščih v Tržiču, Castellamare, La Spezii in Genovi, kar pa je morda najvažnejše, tudi v Trstu, kjer je po znanih sklepih CIPE iz leta 1966 ostala samo močna uprava z uradniškim in tehničnim osebjem. To se je v zadnjih mesecih, tudi pod pritiskom vesti o grozeči razdelitvi uprave in reorganizaciji osrednjega vodstva Italcantieri, močno zavzelo in sodeluje, skupaj z delavci, v stavkah za novo dopolnilno delovno pogodbo v podjetju. Uradniki podjetja, ki prvič nastopajo v tem čelnem spopadu z vodstvom ravnatelja podjetja Fanfanijem, so te dni stavkali v razmerju 95 ali celo 98 odst.

Danes zjutraj bo stavka paralizirala delo v upravi od 8. do 11. ure. Uradniki in tehniki bodo zapustili svoja delovna mesta in se zbrali pred palačo ravnateljstva. Tu bodo imeli skupščino, na kateri bo o pomenu tega stavkovnega boja spregovoril vsedržavni predstavnik FIOM, ki bo prispel iz Rima.

Sindikalna kronika teh dni beleži tudi drugo, pozitivno vest. Podjetje «Mearo» je namreč preuredilo prostore tovarne «Trieste textil» v skladišču št. 60 starega pristanišča in obnovilo dejavnost. Bralci se gotovo spominjajo skoraj dvomesečne zasedbe, ko so dekleta v tej tovarni (skoraj 200) odklonila odpust iz službe in zahtevale, naj se proizvodnja srajc ali drugih izdelkov, nadaljuje. Zatrjevale so, da ne gre za krizo, temveč za preprosto špekulacijo lastnika. Z dekleti v zasedeni tovarni so izrekli solidarnost pristaniščniki, dijaki in tudi tržaška občinska uprava, ki je po predhodnem sklepu deželnega odbora, izplačala delavkam podporo 6 milijonov lir.

Delavke v podjetju, ki jih je solidarnost vsega mesta okrepila, so izvojevale v decembru prvo zmago, ko je deželna uprava, točneje sam odbornik za industrijo Dulci, sklenila posredovati za rešitev njihovega vprašanja. Dulci je tedaj povedal časnikarjem, da se za obnovitev proizvodnje zanima neko drugo podjetje. Povedal pa je tudi, da bodo najprej zaposlili jedro prejšnjega kolektiva, nato pa v manjših skupinah vse ostale.

Res se je tako tudi zgodilo, saj je prva skupina že prestopila vhod v tovarno, medtem ko se ostale pripravljajo, da bodo našle v njem službo čez nekaj mesecev.

Vest o obnovitvi dejavnosti so dali sindikalisti tekstilne stroke, ki so delavkam v hudih trenutkih stali ob strani — Dessenibus, Gosdan in Tomasellijeva.

Sindikalisti so se pred tem sestali z dr. Pinesom, ki začasno upravlja podjetje po naročilu sodnih oblasti. Razgovarjali so se o izplačilu zaostankov plač, ki jih podjetje dolguje delavkam še od oktobra. Res je dr. Pines zagotovil, da bodo zaostanke izplačali najkasneje julija, ker je novo podjetje že vložilo v kreditne zavode potrebno kritje.

Sindikati so izdali sporočilo, v katerem ugotavljajo sicer, da je bilo težko vprašanje rešeno, a z veliko zamudo, saj je od sporazuma do uresničitve minilo pet dolgih mesecev, ki za brezposelne delavke veliko pomenijo.

PODPORNO DRUŠTVO
DIJAŠKA MATICA
bo imelo svoj redni občni zbor dne 16. junija 1971 v Gorici v Ul. Malta 2 ob 20. uri.
Odbor

VČERAJ DOPOLDNE V MILJAH

Splavitev 2.800-tonskega tankerja «A. Napoleone»

V zadnjih mesecih je «Cantieri Alto Adriatico» dosegel večje uspehe - Odločilna pomoč deželne družbe «Friulia»

Cisterna «A. Napoleone» drsi v morje

V miljskem obratu «Cantieri Alto Adriatico» so včeraj dopoldne splavili 2.800-tonsko ladjo za prevažanje goriv «Angelina Napoleone», ki so jo gradili za ladjarja Piera Napoleoneja. Ladja meri 78,5 m v dolžino in 13,5 m v širino ter je povsem enaka tankerju «Maria Rosa Napoleone», ki so jo v isti ladjedelnici splavili pred mesecem dni.

Piero Napoleone je ob splavitvi, ki ji je botrovala Antonella Bossi-Pucci, (pri tem se buteljka šampanjca ni in ni hotela razbiti ob ladijski trup, kakor je to stara ladjedelska navada) naglasil, da je obrat «Cantieri Alto Adriatico» v zadnjih mesecih izročil naročnikom tri tankerske ladje in dva vlačilca ter s tem ponovno zaživel nekdanje intenzivno proizvodno življenje. Sedaj se v njem dograjujeta dva vlačilca in gradita dve večji petrolejski ladji po 12.000 ton. V zadnjem času je ladjedelnica opravila tudi vrsto popravil na raznih ladjah.

Nato je spregovoril predsednik deželne finančne družbe «Friulia» dr. Gioffrè, ki je naglasil pomen sodelovanja «Friulie» pri obnovitvi miljskega obrata. Družba, ki ga je prevzela od bivših graditeljev, obnavlja hkrati tudi obrat «Navalgiuliano» na pomolu F.lli Bandiera. Naloga «Friulia» nikakor ni v tem, je dejal v tej zvezi Giuffrè, da bi reševala podjetja, ki zaidejo v finančne ali organizacijske težave, včasih pa mora priskočiti na pomoč delovni organizaciji, ki ima trdno osnovo in za katero je v splošno korist, da nadaljuje svojo proizvodnjo in s tem ohrani ustrezno zaposlitev. V primeru miljske ladjedelnice se pomoč «Friulie» ni občutila takoj, ampak le po daljšem časovnem presledku. Njeni najnovejši uspehi pa dokazujejo, da je bil poseg finančne družbe povsem upravičen in koristen.

Slovesnosti splavitve so se udeležili podpredsednik deželnega sveta Pitoni, miljski župan Millo, generalni vladni komisar dr. Cappellini, predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. Caidassi, predsednik tržaškega centra za gospodarski razvoj C. Padoa in številne druge osebnosti.

Gledališča

VERDI

Spomladanska simfonična sezona gledališča Verdi se bo zaključila v soboto ob 21. uri s koncertom pod vodstvom dirigenta Carla Zecchija in s sodelovanjem Tržaškega tria. Program obsega Haydnovo Simfonijo št. 86, Beethovnov Trojni koncert Op. 56 za violino, čelo in klavir, «Madžarske slike» Bele Bartoka (v prvi tržaški izvedbi) in Čajkovskega uverturo-fantazijo iz baleta Romeo in Julija.

Prodaja vstopnic se nadaljuje.

MIRAMARSKI GRAD. Od 14. junija do 15. septembra «Luči in zvoki» vsak večer — razen ob torkih — po dve prireditvi in sicer ob 21.30 in ob 22.45. Avtobus štev. «6» ter avtobusna proga «M» od Barkovelj do Miramara in obratno. Prireditve v italijanščini, nemščini in angleščini.

Kino

Nazionale 16.00 «Sadismo», James Fox, Miok Jagger, Anita Pallenberg. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 «I 4 pistoleri di Santa Trinità». Prepovedano mladini pod 14. letom.

Eden 16.00 «Confessioni di un commissario di polizia al procuratore della repubblica». Franco Nero, Martin Baisan. Technicolor.

Grattacielo 16.00 «Le pecorelle del reverendo», Jarl Borssen, Magali Noel. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 «Il bel mostro». Virna Lisi, Helmut Berger, Aznavour. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 16.00 «Questo sporco mondo meraviglioso». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Alabarda 16.30 «Il dio serpente». Nadia Cossini, Beryl Cunningham. Technicolor Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30 «Splendori e miserie di madame Royale», Ugo Tognazzi. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 «El Condor». Technicolor.

Impero 16.30 «Scusi dov'è il fronte?» Jerry Lewis. Technicolor.

Cristallo 16.30 «Il gufo e la gattina». Barbra Streisand. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol 16.00 «L'arciere di fuoco». Giuliano Gemma. Technicolor.

Moderno 16.00 «Vamos a matar companeros», Franco Nero, Thomas Milian. Technicolor.

Vittorio Veneto 16.30 «La morte risale a ieri sera». Technicolor. Raf Vallone. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 16.00 «Spionaggio a Casablanca». Sara Montiel, Maurice Romet, Leo Ancoris. Technicolor.

Astra 16.00 «Queimada», Marlon Brando, Evaristo Marguez. Technicolor.

Abbazia 16.30 «Le professioniste dell'amore». S. Casal. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

GLASBENA MATICA - TRST

PD «IGO GRUDEN» — NABREŽINA

V nedeljo, 13. junija ob 18. uri v dvorani PD «Igo Gruden»

NASTOP GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE

Na sporedu bodo skladbe za: klavir, violino, klarinet, harmoniko, klavirski trio in dekliški pevski zbor

PD «PROSEK - KONTOVEL»

V nedeljo, 13. junija ob 18. uri v dvorani PD «Prosek-Kontovel»

NASTOP GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE

Na sporedu bodo skladbe za: solopetje, klavir, violino, harmoniko, kitaro in harmonikarski ansambel

PD «VALENTIN VODNIK» — DOLINA

V torek, 15 junija ob 20.30 v dvorani PD «Valentin Vodnik»

NASTOP GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE

Na sporedu bodo skladbe za: klavir, violino, čelo, harmoniko, klavirski trio in harmonikarski ansambel

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

sprejema prijave otrok za udeležbo na Zboru slovenskih pionirjev, ki bo 19. junija v Trnovskem gozdu. (V primeru, da nima otrok osebnih dokumentov za prehod meje, ga lahko spremlja oče ali mati). Prijave sprejemamo na sedežu SPZ, Ul. Geppa 9, tel. 31-119, do zasedbe razpoložljivih mest.

Izleti

Izlet SPDT v nedeljo, 13. t. m. z avtobusom na Snežnik bo z odhodom ob 7. uri iz začetka Ul. F. Severo. Otroci, ki so sodelovali na proslavi ob 25-letnici obnove društva, ki želijo kosilo, naj svoje priimke telefonsko sporoče (št. 31119) med uradnimi urami do petka.

SPDT priredi 27. t. m. avtobusni izlet na Pokljuko z vzponom na planino Lipanec ali na Tošc. Vpisovanje v Ul. Geppa 9. Cena za člane 1.600, za nečlane 1.800 lir.

Razna obvestila

Izlet v Avstrijo - Salzburg. Izletniki avtobusa št. 4 si lahko ogledajo fotografije z izleta v Tržaški knjigarni, Ul. sv Frančiška 20, kjer jih lahko tudi naročijo.

Kot vsako leto bo jamarska skupina «Carlo Debeljak» ob 23. obletnici smrti Carla Debeljaka v kraškem breznu «Silvano Zulla» tudi letos, 13 t.m. ob 17.30 priredila kratko spominsko svečanost ob vhodu v brezno pri openski železniški postaji.

19. redni občni zbor SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE bo v nedeljo, 13 junija 1971 ob 9. uri v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah

Razstave

V galeriji Rossoni na Korzu Italija 9 bo od 11. do 20. t.m. razstavljal tržaški slikar Vincenzo Cianciolo. Umetnik bo razstavil 33 del v črno-belem, v mešani temperi in akvarelnih risbah. Otvoritev razstave 11. t. m. ob 18. uri.

Jutri, v soboto bodo v galeriji «Cartesius» v Ul. Giulia 10 odprli razstavo del grafika Coleja, ki je po rodu iz Modene, živi in dela pa v Čedadu. Razstava bo odprta do 23. t. m.

Včeraj - danes

Danes, petek, 11. junija
SREČKO

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.53. Dolžina dneva 15.38. Luna vzide ob 23.23 in zatone ob 7.11.

Jutri, sobota, 12. junija
ČEDOMIR

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25, najnižja 17,7, ob 19. uri 22,6 stopinje, zračni tlak 1006, stanoviten, veter vzhodnik 13 km na uro, vlaga 58 odst., 4,2 mm dežja, nebo 8 desetin pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22 stopinj.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Godina, Campo S. Giacomo 1, Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1, Al Due Mori, Trg Unità d'Italia 4, Al S. Lorenzo, Ul. del Soncini 179 (Škedenj)

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26, Rossetti-Emili, Ul. Combi 19, Al Samaritano, Trg Ospedale 8, Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

Šolske vesti

Učenci in učiteljstvo spodaj navedenih šol vljudno vabijo starše in prijatelje otrok na ogled razstav ročnih del in risb, ki bodo po naslednjem urniku:

osnovna šola Donadoni: 12.VI. (od 17. do 19. ure)
13.VI. (od 9. do 12. ure in od 17. do 19. ure)
osnovna šola Sv. Ana: 15.VI. (od 9. do 12 ure in od 17. do 19. ure)
16.VI. (od 9. do 12. ure in od 17. do 19. ure)
osnovni šoli Sv. Jakob in Škedenj: 13.VI. (od 9. do 12. ure in od 17. do 19. ure)
14.VI. (od 9. do 12. ure).

Mali oglasi

NAJUGODNEJSE JAMSTVO za kakršnokoli zavarovanje! KORADO SVAB, agent Generali-Assicurazioni S.p.A. — Opčine — Ul. Salici 1. Tel. 211489.

ZADRUŽNA PRODAJALNA jestvin na Opčinah išče delavca — Tel. 211054 od 13. do 14. ure.

PO NJENI VRNITVI IZ RIMA

Razgovor z Veroniko Sosič nagrajenko v državnem merilu

S svojo nalogo v italijanščini o «Združeni Evropi», se je uvrstila med 37 najboljših v Italiji

Ne vem, če lahko imenujem občutek prave sreče tisti občutek, ki te prevzame takrat, ko ti je neko delo posebno dobro uspelo in te vse okolje ljubeznivo postavlja v središče pozornosti. Če je ta občutek sreča, potem sem jo razbral v očeh, vseh gibih in besedah Veronike Sosič z Opčin, maturantke trgovskega tehničnega zavoda «Ž. Zois» v Trstu. Minilo je že skoraj pet dni odkar se je vrnila z nagradnega potovanja v Rim, kamor so jo bili povabili zaradi najboljše naloge, ki jo je napisala v italijanščini ob «18. evropskem dnevu šole», in v njeni zavesti se še vedno ni pomiril ta blaženi občutek in neko prijetno začudenje, kakor bi ji še vedno ne moglo v glavo, da je prav njo, v vsem Trstu, doletela ta velika čast, da zastopa najboljše med najboljšimi z našega področja. V njenih besedah je čutiti nekaj med skromnostjo in ponosom. Skromnost je v tem, da si še vedno ne more priznati, da izvira njena trenutna sreča iz osebnih zaslug, ponos pa v tem, da je ravno njej kot Slovenki uspelo premagati tako močno konkurenco v samem Trstu.

Veronika Sosič

Kot smo že poročali, je bila Veronika povabljena skupaj s 36 dijaki iz vse Italije v Rim na simpozij, ki je obravnaval temo: «Kakšno Evropo hočejo mladi». To je bila nagrada za najboljše naloge in Veronika se je čez noč znašla kot edina Slovenka prav iz Trsta, med najboljšimi v Italiji. Naslov naloge, s katero je Veronika zmagala, obsega vprašanje, če informacijska sredstva, kot so tisk, radio in televizija, lahko služijo sodelovanju med evropskimi narodi. To temo je tako čutila, da so se iz njenega peresa izvile bogate in izvirne misli. Če dodamo k temu še dejstvo, da je svoje ideje okrasila z odlično italijanščino, potem imamo jasno sliko njenega uspeha.

Sicer pa poslušajmo iz njenih ust, kako podoživlja tiste lepe dneve, odkar so ji povedali, da je bila nagrajena, pa do takrat, ko se je vrnila iz Rima, obogatena s tolikimi spoznanji.

«Naloge, ki mi je bila predložena», nam je med drugim povedala Veronika, «sem se lotila brez prave vere v uspeh. Italijanščina mi sicer leži in tudi poznavanje vprašanja, ki mi je bilo zastavljeno, je bilo zadovoljivo, ampak še zdaleč mi ni prišlo na misel, da bi moja naloga lahko nekoga tako presenečala. Mogoče mi je dala največ zagona misel, da nisem edina, ki se poglabljam v ta tako sodoben problem. Ko sem se med pisanjem ozrla po ostalih sošolcih, me je obšel občutek, da sem tudi sama dolžna dati čimveč od sebe, kajti v vsej Italiji in drugih evropskih državah je mogoče ravno v tistem trenutku pisalo in razmišljalo o tem problemu veliko tisoč mladih ljudi».

V tem je mogoče vsa skrivnost njenega uspeha. Zanimivo pa je, da v začetku niso vsi profesorji verjeli v njeno nalogo in malo je manjkalo, da bi je sploh ne poslali naprej. Končno pa je le prevladalo mnenje nekaterih, ki so v njeni nalogi videli mnogo izvirnih misli, in njena naloga je tako romala v Rim Kmalu za njo je v Rim odromala tudi Veronika.

Simpozij se je vršil v Monteporziu Catone pri Rimu in je trajal tri dni. V Rim je dospela v četrtek, 3. junija zvečer in je tako prvi dan porabila za seznanitev z ostalimi 36 kolegi iz vse Italije. Drugi dan simpozija je obsegal zelo pestro dejavnost. Nagrajenci so se najprej razdelili na štiri študijske skupine, ki so se opredelile ali za obravnavanje kulturnih vprašanj v zvezi z «Združeno Evropo», ali socialnih, ali ekonomskih oziroma vprašanje odnosov med Vzhodom in Zahodom. Veronika si je izbrala slednjo temo ter imela tako priložnost pobliže spoznati miselnost in poglede italijanskih študentov. Značilno je dejstvo, da so organizatorji simpozija napovedali, da bodo izbrali trideset udeležencev okrogle mize za podoben simpozij na mednarodni ravni v Salzburgu, kar je vzpodbudilo nekatere študente, da so še bolj vneto debatirali.

Ko so posamezne skupine končale svoje delo, so predstavniki posameznih skupin podali poročilo, nakar se je razvila skupna diskusija.

Na naše vprašanje, kakšni so njeni vtisi o tem potovanju, nam je Veronika povedala, da se je šele s to izredno izkušnjo globlje zavedla, kaj vsega ji je šola pravzaprav dala. Prijetno jo je presenetilo tudi spoznanje, da se ljudje drugod po Italiji zelo zanimajo za problem Slovencev v Trstu. Največje zadoščenje pa je v tem, da lahko te ljudi poučiš o teh narodnostnih problemih.

No, ker se je Veronika tako uspešno dvignila na raven «aristokracije misli», kakor so nagrajene študente imenovali v Rimu, smo jo vprašali kaj namerava v bodoče delati. Izjava, da se namerava takoj po maturi zaposliti v kakšnem podjetju nas je nekoliko presenetila Vsekakor pa verjamemo, da se bo to bistro dekle še proslavilo s podobnimi uspehi, kar ji od srca želimo. Naša prva želja pa je, da bi naš glas ponesla tudi v Salzburg.

Dušan Kalc

Sardočeva in Lukeš nastopila v Ajdovščini

Predvčerajšnjim sta na povabilo gimnazije v Ajdovščini gostovala v dvorani ajdovskega doma JA z recitalom Shakespearovih poezij člana SG iz Trsta Sardočeva in Joško Lukeš. Pri klavirju ju je spremljala pianistka Merlak - Corrado z raznimi klasičnimi motivi.

Ajdovski srednješolci so z izredno pozornostjo spremljali podajanje naših gledaliških umetnikov in ju na kraju nagradili z dolgim aplavzom. Vsem izvajalcem se je zahvalila ravnateljica ajdovske gimnazije in izrekla željo, da bi še kdaj prišli med ajdovsko dijaško mladino.

«Poletni čas» na stadionu Grezar

Kot smo že poročali bo v torek, 15. t. m. ob 21.30 na občinskem stadionu «Pino Grezar» pri Sv. Soboti pevsko - glasbena prireditev z naslovom «Poletni čas», ki bo obenem tudi nekak anticipiran uvod v serijo letošnjih poletnih prireditev na tržaškem gradu, v gledališču Rossetti in v Miramarskem parku. Predstavila se bo namreč skupina, katere glavna pobudnika sta Adriano Celentano in Claudio Villa. Prireditev bo prav v Trstu doživela svoj krst, njene nasledne etape pa bodo: Vicenza, Padova, Milan, Alessandria, Genova, Livorno, Firence, Neapelj, Salerno, Foggia, Bari, Lecce, Cosenza, Messina, Catania, Floridia, Enna in Palermo, kjer se bo ekipa tudi razšla.

Poleg Celentana in Ville so v ekipi še Iva Zanicchi, Dik-Dik, Camaleonti, Ragazzi di via Gluck, Ketti Line, Giulio Di Dio, Patrik Samson, Pio, Little Tony, Mau Cristiani in Trio Balera. Prireditev bosta koordinirala Fredy Conti in valeta Diana.

Oder bo postavljen pred glavnim stopniščem (gradinato) med dirkalno stezo in igriščem, sedeži pa bodo samo na srednjem in stranskih stopniščih. V pasaži Protti se danes začenja prodaja vstopnic brez rezervacij prostorov.

NEUMESTEN NASTOP NA ZBORU INDUSTRIJCEV

Goriški industrialci zahtevajo razlastitev štandreške zemlje

Dobiti jo hočejo za majhen denar - Na njej bi gradili kako tovarno - Za liberalca Caselgrandija so Štandrežci in Sovodenjci «špekulanti in ultranacionalisti» - Protislovenstvo skrito za krinko gospodarskega razvoja

V umirjenem in strpnem goriškem političnem ozračju, ko večina političnih strank in odgovornih ljudi, ki so izraz teh strank, skuša najti skupen jezik s someščani slovenske narodnosti, ko si goriški Slovenci, v sodelovanju z italijanskimi ljudmi prizadevamo, da bi bila naša nerešena vprašanja končno uzakonjena, ko se za neofašistične protislovenske izbruhe zanima le neznatna manjšina okostenelih šovinistov, se je kar na lepem pojavila na goriškem nebu nova protislovenska zvezda, ki skuša očividno črpati glasove v neofašističnem volivnem zelniku. To je comm. Remo Caselgrandi, gradbeni podjetnik, predsednik goriške zveze industrijcev, zastopnik omenjene gospodarske kategorije v upravnem odboru trgovinske zbornice, občinski svetovalec, nosilec najbolj konservativnih teženj v goriški liberalni stranki.

Comm. Caselgrandi očita štandreškim in sovodenjskim kmetom da «špekulirajo» s svojimi zemljišči. Comm. Caselgrandi očita slovenskim prebivalcem Štandreža in Sovodenj «ultranacionalizem». Omenjeni gospod je to javno povedal na ponedeljkovem letnem občnem zboru zveze industrijcev, pred časom pa je o tem govoril tudi v odboru trgovinske zbornice in tam predložil tudi ustrezno resolucijo, v kateri so uporabljeni taki izrazi.

Poročilo predsednika zveze industrijcev o vsedržavnem in krajevnem gospodarskem položaju obsega 56 strani in smo ga dobili tudi v naše uredništvo. Zanimivo je, da so nam ga izročili okrnjenega. Kar na lepem so odrezali kakih deset vrstic na strani 23, kjer je Caselgrandijeva filipika proti slovenskim kmetom. Mislili so morda, da se za stvar ne bomo pozanimali in da ne poznamo tega problema. Manjkajoči tekst smo nato dobili nekje drugje, objavljen je bil tudi v drugem časopisju: prav v teh vrsticah očita predsednik zveze industrijcev ljudem iz Sovodenj namen špekulacije in trdi tudi, da zganjamo Slovenci ultranacionalizem, ker nočemo, da bi se etnična sestava s Slovenci naseljenega ozemlja spremenila.

Nima pomena pogrevati zgodovine, ki je comm. Caselgrandi očividno ne pozna, ker je prišel v Gorico šele pred kratkim. Vedeti pa je treba, da nismo danes Slovenci tako brezpravna raja, kot smo bili za časa fašizma. Tudi takrat smo se upirali: bi morali danes molčati?

Kako stoje stvari? Goriška občina je že pred leti pričela od štandreških in sovodenjskih kmetov (ti imajo precej svojih zemljišč na področju goriške občine) kupovati zemljišča brez nikakega pritiska. Ljudje so svojo zemljo prodajali po dnevni ceni: na tako pridobljenih zemljiščih je goriška občina zgradila tovarno za predelovanje smeti, druga zemljišča pa je odstopila nekaterim tovarnarjem, ki so tu zgradili svoje obrate (Giulia, De Licia, tiskarna Campestrini, itd.).

Doslej so stvari potekale mirno, ne da bi prišlo do nesporazumov. V zadnjem času pa se je stvah nekoliko zataknila, ker hočejo kmetje, ki bodo ob zemljo, za svojo večstoletno posest pravično dnevno ceno. Morda bi bila taka cena za občino previsoka, naj pa to ceno plačajo industrijci, ki nameravajo tu zgraditi svoje obrate. Ni namreč pravilno, da dobivajo industrijci precejšnjo denarno pomoč od vlade, od dežele in ne vemo še od koga za gradnjo ali modernizacijo svojih objektov, istočasno pa skušajo živeti na ramah majhnega kmeta, za katerega je košček zemlje vse. Že pred gradnjo tovarne zaslužijo lepe denarje z državno pomočjo; naj torej izdajo kako liro več za nakup zemljišča.

O tem vprašanju je bil govor že pred leti. Ko so v občinskem svetu razpravljali o industrijski coni, je bila sprejeta teza, da bo treba zemljišča odkupovati mirnim potom: le misovec Pedroni se je takrat zavzemal za razlastitev, ker je pač šlo za zemljo slovenskih ljudi. Ko je bil izglasovan regulacijski načrt, je bil dosežen med vsemi političnimi strankami (tudi med tistimi ki delno ali popolno vklju ujejo Slovence) dogovor o nakupih zemljišč v tej industrijski coni. V sporazumih levosredinskih strank so točke, ki govore o borbi proti nasilni asimilaciji slovenskega človeka.

V že omenjenem poročilu goriških industrijcev je med drugim rečeno, da je treba vendarle ustanoviti industrijsko cono in da je v okviru te treba pričeti z razlaščanjem štandreško - sovodenjske zemlje.

Liberalec je torej za razlaščanje! Spomnimo se tuljenja in protestov s katerim so liberalci sprejeli nedavni zakon o ljudskih gradnjah, ki določa, da bo del zemljišč na katerih bodo gradili stanovanja, ostal javna last. Ko gre za korist resničnih špekulantov, zlasti v središču in okolici velikih mest, so liberalci za najširšo «svobodo» in proti kakršnemu koli razlaščevanju. Ko pa so lastniki zemlje majhni slovenski kmetje, tedaj so za razlastitve.

Vemo, da so o stvari razpravljali tudi v sredo zvečer, ko sta se sestala odbor trgovinske zbornice in odbor goriške občine. Baje občina zagovarja miren odkup zemlje po dnevnih cenah. Stvar je šele v začetni fazi. Eno pa lahko vnaprej povemo: smo proti nasilnemu razlaščanju, ker v naših vrstah ni ljudi, ki imajo špekulativne namene. Kar se tiče špekulacij pa naj bi določeni ljudje raje pogledali v svoje vrste.

Lestvice stanovanj IACP

Goriški zavod za ljudske hiše javlja, da so v veži goriškega županstva in na sedežu IACP na ogled lestvice oseb, ki so lani od avgusta do oktobra zaprosile za dodelitev stanovanj v Gorici.

Morebitne pritožbe za lestvico natečaja štev. 1. (stanovanja, ki bodo oddana v najem), je treba poslati do 5. avgusta 1971 na naslov: Commisione Regionale di Vigilanza, Provveditorato Opere Publiche, via del Teatro Romano 17, Trieste. Pritožbe za natečaja štev. 2 in 3 (hiše za odkup) pa je treba poslati do 15. julija letos na naslov IACP, via Pitteri 4, Gorica. Napisati jih je treba na kolkovani papir.

NA PRITOŽBO FAŠISTA GUERINA

Zaradi protifašistične stavke sindikalisti pred sodiščem?

V podporo županu iz Ronk so 23. marca sindikati proglasili splošno stavko

Pisali smo že, da je znani tržiški fašist Guerin, urednik lista «Sentinella d'Italia», prijavil sodišču tri tajnike sindikalnih zvez, Zulianija, Padovana in Lodola. Guerin je tri omenjene sindikalne funkcionarje prijavil na podlagi še obstoječih točk fašističnega kazenskega zakonika, ki predvidevajo kazenski postopek za tiste, ki bi napovedali stavko v politične namene. Tri sindikalne centrale, CGIL, CISL in UIL, so namreč letos 23. marca napovedale splošno stavko v obrambo protifašističnih pridobitev. Tega dne je bil na goriškem sodišču proces proti županu in protifašističnim zastopnikom iz Ronk, ker sta jih prijavila fašistična prvaka Pascoli in Coana.

Sodna oblast je v torek tri sindikalne voditelje zaslišala. V zvezi s tem so trije sindikati izdali tiskovno poročilo v katerem ostro protestirajo proti takemu nastopanju. «Še enkrat se je preiskovalna sodna oblast poslužila takega postopka; lahko bi arhivirali ali celo vrgli v koš za odpadke tako neumestno prijavo, ki je vsekakor nasprotna besedi in duhu ustave; sodna oblast pa je sodni postopek pospešila. «V komunikeju je še rečeno, da je to «nerazumljiva manifest. [illegible] žaljenja ustavnih vrednot» Seveda sindikati tak postopek obsojajo.

Sodni postopek proti dr. Slavichu

O umoru Milke Kristančič na Oslavju 25. septembra 1968 s strani njenega neprištevnega moža Alberta Mikluša je bilo že precej napisanega. Mikluš je bil že dolgo vrsto let v goriški umobolnici, nekajkrat je iz te zbežal, velikokrat so ga bolničarji peljali domov, kjer so ga za kratek čas pustili v družbi domačih. Tistega dne je Mikluš ostal z ženo in jo je umoril. Preiskava je dokazala, da je bil Mikluš neprišteven in sedaj je zaprt za dobo petih let v kriminalni umobolnici v Reggio Emilii.

Goriški državni pravdnik dr. Marsi je sodišču prijavil takratnega ravnatelja goriške umobolnice prof. Franca Basaglio in zdravnika v tej umobilnici dr. Antonia Slavicha. Pred približno petnajstimi dnevi je preiskovalni sodnik dr. Raoul Cenici oprostil prof. Basaglio, ker je bil tistega dne izven Gorice, v inozemstvu. Preiskovalni sodnik pa je mnenja, da je dr. Slavich kriv, da so pustili Mikluša domov. S tem naj ne bi dr. Slavich v zadostni meri ugotovil dejanskega stanja omenjenega bolnika. Datum sodne obravnave proti temu zdravniku, ki dela sedaj v bolnišnici v Parmi, ni bil še določen. Dr Basaglio sta branila odvetnika posl. Fortuna in Devetag, dr. Slavicha odv. Battello, Mikluša pa odv Pedroni.

V torek so objavili besedilo odločitve preiskovalnega sodnika dr. Cenisija.

Novi predpisi za bolniško knjižico INAM

Pokrajinsko vodstvo bolniške blagajne INAM za Goriško sporoča, da je vodstvo odobrilo nov postopek za izdajo bolniških knjižic INAM za delavce in upokojence.

1. Zavarovanec mora predložiti na svoji krajevni sekciji INAM prijavnico na posebnem obrazcu Mod. SP 500 (ki velja za uslužbenca v industrijskih podjetjih, trgovini, kreditnih ustanovah, za gospodinjske pomočnice in drugo postrežno osebje in za zadružne ribiče) ali pa Mod. SP 500/bis (za kmečke delavce, za upokojence, samostojne ribiče. Te obrazce je treba izpolniti v dveh izvodih.

2. Krajevna sekcija INAM bo, potem ko si bo izbral prizadeti zavarovanec svojega zdravnika, takoj izdala začasno potrdilo, ki bo veljalo 45 dni in s katerim bo lahko zavarovanec takoj deležen zdravniške pomoči v celoti.

3. V roku 45 dni bo vodstvo INAM izdalo dokončno zdravniško knjižico in jo poslalo prizadetemu na dom.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Iz stanovanja svoje ločene žene je odnesel denar in zlatnino

Sleparija s ponarejenimi bančnimi čeki - Po treh letih oproščeni krivde zaradi nočnega pretepa v Gradežu

Pri zadnjem zasedanju okrožnega sodišča v Gorici so se morali zaradi stavke sodnih pisarjev poslužiti pomoči notarjev, da so lahko obravnavali vsaj nujnejši del procesov, ki so bili na dnevnem redu. V Gorici je vodil zapisnik notar dr. Sardelli.

Med drugim so obravnavali primer 33-letnega Karla Kovačiča iz Gorice, Ul. Brig. Pavia 41, ki so ga presenetili, ko je splezal skozi okno v stanovanje svoje ločene žene Laure Temporin in odnesel 14 kosov zlatega nakita, in 125 tisoč lir v gotovini. To se je zgodilo ponoči od 25. na 26. januarja letos. V obtožnici je dalje navedeno, da je dne 25. januarja letos vdrl s pomočjo ponarejenih ključev v urade podjetja Arturo in Giovanni Poletti v Gorici odkoder je odnesel 14 neizpolnjenih bančnih čekov. Od teh jih je najmanj šest potem uporabil in jih vnovčil pri Pietru Stadoniju, ki ga je tako opeharil za 40 tisoč lir. Dalje navaja obtožnica, da so našli pri njem polavtomatsko pištolo, ki jo je lani meseca maja tudi nosil izven doma, ne da bi imel zato potreben orožni list.

Ker je žena med tem umaknila svojo prijavo proti Kovačiču, so ga sodniki obsodili samo za ostale prestopke ter je skupaj dobil 15 mesecev in 10 dni zapora, 2 meseca aresta in 120 tisoč lir globe. Sodišče je obenem proglasilo za neveljavne ukradene čeke ter zavrnilo tudi prošnjo za izpustitev Kovačiča na začasno svobodo. Zaprli so ga namreč že 27. januarja letos. Zagovarjal ga je odv. Pascoli, ki je proti razsodbi vložil priziv.

Pri drugi razpravi pa je bil govor o pretepu med skupino Gradežanov in skupino mladeničev iz Milana, do katerega je prišlo 28. oktobra 1968 ob 22. uri zvečer v baru «Villa Grado» v Gradežu. Dva od obtožencev 27-letni Massimiliano Marchesan in 24-letni Antonio Nocent iz Gradeža sta ob tisti priliki dobila telesne poškodbe ter sta se morala zateči po prvo pomoč v tamkajšnjo bolnišnico. Štirje obtoženci iz Milana pa so bili 30-letni Sergio Roveda, 22-letni Sergio Procopio, 29-letni Fulvio Pirovano in 30-letni Pier Luigi Brocchio.

Izvaje obtožencev, ki so bili vsi prisotni, so bile precej nasprotujoče. Kot sta mladeniča iz Gradeža izjavila, naj bi bil povod za pretep obrekovanje deklet iz Gradeža, o katerih da sta se dva Milančana žaljivo izražala. To sta bila Roveda in Pirovano, ki sta poklicala oba Gradežana na cesto ter ju tam udarila. Nato pa sta se oddaljila in prišla nazaj še s tremi drugimi. Milančani s svoje strani pa so trdili, da so bili oni napadeni. Ker niti eni niti drugi niso imeli dovolj dokazov v podkrepitev svoje trditve, je sodišče vso šesterico oprostilo ker da ni bilo kaznivega dejanja.

Oba Gradežana je zagovarjal odv. Mayo; Rovedo, Procopia in Pirovana odv. Macoratti in Brocchia pa C. Devetag.

Drž. tož. Laudisio; preds. sodišča dr. Mancuso, sodnika Bassi in Succi; zap. notar Sardelli.

Sindikalne akcije v tekstilnih tovarnah

V sovodenjski tekstilni tovarni so pričeli s sindikalno akcijo, da bi lahko spet uvedli po delovni pogodbi predvideni tedenski delovnik. Delavke in delavci delajo v tej tovarni le 24 ur tedensko. Zaradi tega so seveda prejemki uslužbencev precej okrnjeni. Istočasno delavci zahtevajo, da bi lahko izboljšali nekatere plati notranjega poslovanja.

Podobno sindikalno akcijo so pričeli tudi v tovarni ATI v Devoredu 20. septembra. Ravnateljstvo tovarne noče ničesar slišati o raznih zahtevah sindikatov, s katerimi bi izboljšali poslovanje v tovarni in delavske prejemke.

Promet v tržiškem pristanišču

Po podatkih poveljstva tržiškega pristanišča Portorosega so v preteklem mesecu maju izkrcali za 118.084 ton blaga. Od tega so pripeljali premoga 36.766 ton, industrijskega olja 18.768 ton, celuloze 5.938, žita 11.122, lesa za celulozo in drugega 44.528 ton ter manjše količine nafte, kovinskega materiala in drugo.

Priplulo je 55 ladij od tega 17 pod tujo zastavo, 56 pa jih je zapustilo pristanišče. V prvih petih mesecih letos je znašal promet z izkrcanim blagom nekaj nad 480 tisoč ton. Če bo šlo v tem ritmu naprej bo letos skupni promet presegel en milijon ton blaga.

Župana Dreke in Sovodenj na srečanju v Tolminu

V Tolminu so se sestali zastopniki krajevne skupščine ter župana občin Dreka in Sovodnje, ki ju je spremljalo zastopstvo strokovnjakov deželne ustanove za razvoj kmetijstva. Glavni namen srečanja je bila proučitev možnosti za podaljšanje pašnikov čez mejni pas.

Ob tej priložnosti so obravnavali tudi vprašanje vodne napeljave, bodisi na področju teh pašnikov, bodisi na turistično področje pod Matajurjem. To pa zato, ker se vsi izviri nahajajo na jugoslovanski strani.

Zadružniki za boljše poslovanje zadrug

Vprašanje, kako naj zadružništvo ukrepa proti naraščajoči draginji, je bilo glavni predmet nedeljske debate v Vidmu med glavnimi voditelji potrošniških zadrug, ki so povezane v Zvezo zadrug. Član predsedstva deželnega odbora Zveze Giacchetti je v svojem uvodnem govoru predvsem poudaril nujnost po vzpostavitvi enotnega dialoga med vsemi zadružnimi centri in sindikalnimi organizacijami, da bi na ta način lažje branili vse tiste dosedanje uspehe, ki si jih je delavski razred pridobil za ceno hudih sindikalnih bojev.

Za uspešnejše izpolnjevanje svojih poglavitnih funkcij — in pri tem je mišljeno predvsem oskrbovanje potrošnikov z najboljšim blagom po najugodnejših cenah — je Giacchetti izrazil potrebo po modernejši in učinkovitejši distribucijski mreži. V naši deželi je namreč cela kopica malih in srednjih podjetij, ki še niso dovolj pripravljena, da bi zadovoljivo reševala razne zadružne funkcije.

V ta okvir se uvršča tudi vprašanje reforme statuta Delavskih zadrug v Trstu, ki žal še vedno deluje po fašističnem statutu iz leta 1935. Sedanji statut namreč ne dovoljuje tej največji zadružni ustanovi v naši deželi, da bi se združila z manjšimi podjetji, kar bi vsekakor pripomoglo k vzpostavitvi sodobnejše in učinkovitejše distribucijske mreže v Furlaniji — Julijski krajini.

Važen delež na tej poti predstavlja postavitev podružnice vsedržavne ustanove Coopitalia v Pordenonu. Pregled delovanja te podružnice pa bo jasneje pokazal občni zbor, ki bo v nedeljo 20. junija v Pordenonu.

S. G.

Zadnja seja združenja staršev slovenskega liceja «F. Prešeren»

Vloga združenja staršev v našem šolskem sistemu

Poročilo prof. Artača in tajnice Lelje Sancinove

Pouk na šolah se je za letos zaključil in le maturanti se še pripravljajo na zadnji izpit pred odhodom v življenje. Tako je imelo tudi Združenje staršev dijakov znanstvenega liceja France Prešeren v Trstu, ki je vse leto spremljalo delo na šoli, v ponedeljek, 7. junija svojo zadnjo sejo pred začetkom letošnjih počitnic. Udeležili so se je skoraj vsi odborniki ter so na njej pretresli nekatera vprašanja, ki zadevajo naš najvažnejši šolski zavod, kot tudi probleme v zvezi s splošno reformo šole.

Predsednik združenja prof. Ivan Artač, ki je sejo tudi vodil, je najprej poročal o sestanku, ki je bil 27. maja na pobudo tržaške pokrajinske uprave v občinski sejni dvorani v Trstu ter sta na njem med drugim podala nekaj pogledov na razvoj današnje šole pokrajinski predsednik dr. Zanetti ter deželni odbornik za šolstvo Giust. Na sestanku, ki se ga je udeležilo nad sto predstavnikov raznih šolskih zavodov, združenja staršev, dijakov, sindikatov in političnih strank, je prišlo do izraza, da je današnji šolski sistem zastarel in da ga je treba izboljšati. Mnenje predstavnikov združenja staršev je bilo, da pri reševanju problema zahajamo v razne skrajnosti, pozabljamo pa, da je prvenstvene važnosti pri reformi didaktičnih oblik poučevanja tudi vzgoja mladine. Zato bo vloga združenja staršev, pa kakršna koli naj bo že nova oblika šole, vedno važna.

Združenje je v teh dneh prejelo tudi sporočilo, da bo 13. junija v Abano Terme pri Padovi občni zbor vsedržavnega združenja staršev. Odborniki so bili mnenja, da se tega zasedanja ne morejo udeležiti iz objektivnih razlogov, pač pa bodo sledili njegovemu delu in bodo, če bo novo vsedržavno združenje upoštevalo probleme manjšinskih šol, z njim tudi sodelovali.

Odbornik Egon Kraus je načel vprašanje prihodnjega občnega zbora, ki naj bi bil kmalu v začetku novega šolskega leta. Še pred tem je treba poživiti zanimanje staršev za delo združenja. Mnogi starši premalo poznajo delovanje združenja, kar se je poznalo tudi pri obisku predavanj prof. Pedička. Združenje bo skušalo do prihodnjega občnega zbora sestaviti program bodočega dela ter si zagotoviti kvalitetna predavanja raznih pedagogov.

O poživitvi zanimanja za delo odbora je govoril tudi odbornik Borislav Švagelj in je pri tem navajal nekatere praktične rešitve. Omenil je, da so delo združenja mnogi podprli z raznimi denarnimi prispevki. Odbor je imel v letošnjem letu že nad sto tisoč lir dohodkov in skoraj prav toliko izdatkov.

Ob koncu je podala kratek obračun letošnjega leta še tajnica Lelja Sancinová. Zadržala se je na nekaterih važnejših točkah. Odborove seje so bile predvidoma vsakih štirinajst dni ter se jih je udeleževala večina odbornikov. Odbor je imel v začetku leta precej razburkano delo, saj je sovpadalo s stavkovnim gibanjem dijakov in z zasedbo šole. Pozneje se je položaj umiril, vendar pa sodelovanje s profesorskim zborom še ni bilo povsem gladko. Šele spomladi je prišlo nato do sestanka, na katerem so profesorji in odborniki združenja postavili osnovo za plodnejše skupno delo.

Združenje je imelo vse leto stalne stike z ravnateljstvom. Za odborove seje in predavanja je ravnateljica prof. Abramova dala na razpolago šolske prostore Predstavniki združenja so se dvakrat udeležili seje šolske blagajne ter seje profesorskega zbora za določevanje učnih knjig. Odbornik za šport pa je na zaključni seji izrekel obžalovanje, da na zavodu ni prišlo do koristnega sodelovanja na tem področju, kar je bilo gotovo v škodo dijakom.

Glede povezave izven zavoda je treba pripomniti, da so se predstavniki združenja dvakrat udeležili sestanka, ki ga je vodil občinski odbornik za mladinska vprašanja prof. Lonzar ter da imajo stike tudi s podobnim združenjem staršev dijakov na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois v Trstu.

Adriana Crevatin, ki je predvčerajšnjim padla z balkona stanovanja v II. nadstropju hiše v Ulici D'Alviano, je nekaj ur po nesreči podlegla hudim poškodbam. Kot je znano, je Crevatinova padla med urejevanjem vrvi za sušenje perila.

V NOVI GORICI PRVE OSNOVE

Večje sodelovanje socialnih zavodov Goriške in Slovenije

Športno tekmovanje uslužbencev socialnih zavodov Slovenije v Novi Gorici

Občinski zavod za socialno skrbstvo v Novi Gorici je prejšnji teden organiziral športne tekme med uslužbenci socialnih zavodov iz raznih občin Slovenije, ki so tekmovali v balincanju, namiznem tenisu, šahu, streljanju, kegljanju in končno še v strojepisju.

V teh tekmah so zmagale nasledne ekipe: za balincanje Koper; namizni tenis Kranj; v šahu Ljubljana, v streljanju Murska Sobota; v kegljanju Nova Gorica in v strojepisju Ljubljana. V skupni klasifikaciji je prva Ljubljana, ki si je za letos priborila srebrn pokal.

Nagraditev zmagovalcev je bila v soboto 5. t.m. v neki znani restavraciji v Novi Gorici; pri svečanosti so bili prisotni med drugimi glavni ravnatelj socialnega zavoda za Slovenijo dr. Špica, predsednik občinske skupščine iz Nove Gorice Rudi Šimac, ter ravnatelji posameznih krajevnih socialnih zavodov.

Na povabilo ravnatelja socialnega zavoda iz Nove Gorice Antona Mozetiča, so se svečanosti udeležili tudi predstavniki pokrajinskih uradov INPS, INAM in INAIL iz Gorice. Ob tej priliki so se predstavniki socialnih zavodov z obeh strani meje pobliže seznanili med seboj in postavili osnove za tesnejše sodelovanje med sorodnimi ustanovami in zavodi v naši pokrajini in Sloveniji, med drugim tudi za medsebojna športna tekmovanja njihovih uslužbencev.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Elektronika v občinski upravi Nove Gorice

Pospešitev dela z modernim računalnikom Sodelovanje z Inštitutom za javno upravo ljubljanske univerze in drugimi zavodi

Elektronika si utira pot tudi v javno upravo, kjer bo lahko bistveno prispevala k povečanju kvalitete in ažurnosti njenega poslovanja. Za uporabo računalnika so se med prvimi v Sloveniji odločili v upravi skupščine novogoriške občine. Omogočili so strokovno usposobitev najnujnejšega števila delavcev, v skupščinski upravi pa so ustanovili celo posebno službo oziroma organ za elektronsko obdelavo podatkov. Vodja te službe je diplomirana ekonomistka Cvetka Čuk.

Nov sodoben pripomoček so najprej preizkusili v upravi za dohodke (to je v davčni upravi), kjer je elektronski računalnik opravil odmero prispevkov iz skupnega dohodka občanov doseženega v lanskem letu. Celotna operacija je potekala takole. V upravi za dohodke so najprej preverili prijave občanov ter nato ustrezne podatke vknjižili na posebni prenosni obrazec, ki služi za luknjanje kartic. Druge naloge pa so opravili delavci v službi za elektronsko obdelavo podatkov in računalnik. Ta je v eni uri opravil odmero prispevkov, izpis razporeda in izpis odločb za dva tisoč zavezancev oziroma davkoplačevalcev. Nadaljnjih 10 minut je računalnik porabil za sestavo in izpis statističnih poročil.

Čas za odmero prispevkov so s pomočjo računalnika skrajšali za več mesecev. Treba je namreč upoštevati, da to sodobno pomagalo v sedemdesetih minutah konča delo, ki ga je na primer en referent v davčni upravi novogoriške občine prej opravljal 80 dni oziroma štiri mesece. Poleg uprave za dohodke pa je računalnik razbremenil tudi druge službe, recimo glavno pisarno ter strojepisko, kjer so prej imeli veliko dela s pisanjem naslovov ter kuvertiranjem odločb o prispevkih zavezancev.

V Novi Gorici bodo elektronski računalnik uporabljali tudi za odmero prispevkov od kmetijskih dejavnosti ter v drugih najštevilnejših poslih občinske uprave. Na elektronsko obdelavo bi tako prenesli še kataster zemljišč, register prebivalstva z vsemi vzporednimi registri ter proračun dohodkov in izdatkov občine oziroma dohodke in izdatke koristnikov občinskega proračuna.

Poudarimo naj, da skupščina občine Nova Gorica za sedaj nima lastnega računalnika, marveč souporablja tistega v tovarni pohištva «Meblo». Pri uvajanju elektronike v delo njene uprave uspešno sodeluje z Inštitutom za javno upravo slovenske univerze ter z Mestno skupščino v Ljubljani. To sodelovanje pa bo sedaj razvila tudi z drugimi občinami na Primorskem.

Gledališče iz Milana danes v Ronkah

Gledališka skupina «La comune» iz Milana, v kateri nastopata tudi Dario Fo in Franca Rame, nastopi danes zvečer v dvorani Excelsior v Ronkah z začetkom ob 20.30 z gledališkim delom, ki govori o odporništvu v Italiji in v Palestini. Vstop samo z vabilom, ki se ga dobi na sedežu PSIUP v Tržiču in v knjigarni Gregorin v Ronkah proti plačilu 500 lir.

Iz tržiške bolnišnice

Včeraj so nudili v tržiški bolnišnici prvo pomoč 37-letnemu Antonu Frandoliču iz Jamelj št. 12, ki so mu zdravniki ugotovili udarec na roki, na levem oprsju in druge manjše poškodbe. Frandolič je dobil omenjene poškodbe pri nekem prepiru v Jamljah. Okreval bo v petih dneh.

Antonietta Librich iz S. Piera ob Soči je hotela spraviti v pogon svoj moped, pri tem pa je padla na vozilo in prešla z desno nogo med kolo in zvinjač ter si prizadejala precej globoko rano. V tržiški bolnišnici so jo pridržali za dvajset dni na zdravljenju.

Za sedem dni pa so pridržali na zdravljenju 67-letnega Jožefa Kožuha iz Devina, Sesljanska cesta 148, ki je pri cestni nesreči dobil udarec v lobanjo in odrgnjenja po rokah in nogah.

Darovi in prispevki

Za krvno banko v Gorici so darovali: družina Picotti 5.000; družina Culot 7.500 lir in družina Clede 5.000 lir.

Kino

VERDI ob 17.00: «Zeppeli», N. Gark in Elke Sommer. Nemški kinemaskop v barvah.

CORSO 17.00—22.00: «Grande caldo per il racket della droga», P. Taylor in S. Kendall; barvni film, mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO 17.00-21.30: «Pippi calzelunghe e i pirati di Taka-Tuka», J. Nilsson in M. Persson. Švedski barvni film.

CENTRALE ob 17.30: «I leopardi di Churchill», O. Kinsky in P. Velasquez. Kinemaskop v barvah.

VITTORIA ob 17.15: «Quante belle figlie di...», G. Saxon in E. Tondai, nemški barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO ob 18.00: «Lo strano vizio della signora Ward». L. Wilton in E. Seneck. Kinemaskop v barvah.

EXCELSIOR ob 17.30: «Patton, il generale d'acciaio» G. Scott. Barvni film.

PRINCIPE ob 18.00: «La notte brava del soldato Jonathan». C. Eastwood in G. Paget. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Bamse», švedski barvni film — ob 18.15 in 20.15.

SVOBODA (Šempeter): «Žene», francoski barvni film — ob 18.30 in 20.30

RENČE: Danes zaprto.
DESKLE: Danes zaprto.
ŠEMPAS: Danes zaprto.
KANAL: Danes zaprto.
PRVAČINA: Danes zaprto.

DEŽURNI LEKARNI V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna ALESANI, Ul. Carducci 38 — tel. 22-68.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna «Alla salute», dr. Fabbris — Drevored Cosulich 117, tel. 72-480.

INFORMBIROJEVSKI EMIGRANTI V MOSKVI

NAPADI NA JUG. POLITIKO IN NA PREDSEDNIKA TITA

Klevete na račun Jugoslavije in njenega družbeno političnega sistema ter na račun Zveze komunistov

Včeraj smo objavili kratko vest iz Beograda o jugoslovanskem protestu proti pritiskom Sovjetske zveze na Jugoslavijo ter o protijugoslovanskih predavanjih informbirojevskih emigrantov v Moskvi, ki so napadali jugoslovansko politiko in predsednika Tita. Zapisali smo tudi, da objavlja beograjska «Politika» poročilo svojega moskovskega dopisnika Miodraga Marovića. Danes dopis Miodraga Marovića iz Moskve v celoti objavljamo.

Od sovjetskih sogovornikov raznih poklicev je možno slišati, da se v zadnjih časih v predavanjih obveščevalnih političnih informatorjev često govori o Jugoslaviji. Te politične informacije so sistem posebnega obveščanja državljanov tudi o tistih temah, s katerimi se sicer ne moremo srečati v sredstvih javnega obveščanja. Na temelju vprašanj, ki jih sovjetski državljani postavljajo Jugoslovanom, se da sklepati, kakšno vsebino imajo te informacije.

Predavatelji govorijo o tem, da sta jugoslovanska politika in program Zveze komunistov (ki se označuje kot «revizionistična») doživela polom. Gospodarsko stanje se označuje kot kaotično stanje, iz katerega ni drugega izhoda kot opustitev samoupravnega socializma ter vrnitev k sistemu «trde» partijske in administrativne roke. V teh predavanjih se zanika tudi jugoslovanska politika neuvrščenosti.

Toda čeprav ni nova — ker so se takšne ocene stanja v Jugoslaviji tu pojavljale tudi v preteklosti — bi se moglo reči celo, da se ta politična aktivnost razvija kot notranje ideološko delo KP SZ s partijskim članstvom ali z nečlani partije zaradi nekih lastnih potreb. Hkrati pa se organizirajo tudi javna predavanja jugoslovanskih informbirojevskih emigrantov za sovjetske državljane. Ti popolnoma odkrito klevetajo politiko Zveze komunistov Jugoslavije, v najbolj temnih barvah slikajo stanje v Jugoslaviji, grobo napadajo osebnost predsednika Tita. To spremljajo slavospevi kominformu in njegovi politiki do Jugoslavije leta 1948. Povsem normalno je predpostavljati, da takšna predavanja niso možna mimo ali celo proti volji pristojnih sovjetskih organov.

Vsaj dva takšna primera sta se zgodila konec maja v sovjetskem glavnem mestu.

V klubu študentov državnega glasbeno-pedagoškega zavoda je bilo srečanje, kot je bilo napisano na velikem lepaku, z «znanim jugoslovanskim partizanom in podpolkovnikom sovjetske armade Blažom Raspopovićem».

«Vodstvo komunistične partije Jugoslavije — je rekel študentom podpolkovnik Raspopović — je že 1948. leta krenilo s poti izgradnje socializma v Jugoslaviji in izoliralo deželo in partijo od bratske družine socialističnih držav ter od mednarodnega delavskega gibanja.»

«Vsi poskusi KP SZ in drugih bratskih partij, da bi prepričale Zvezo komunistov Jugoslavije o škodljivosti takšnih stališč, so danes ostali brezuspešni» — je še rekel Raspopović.

V podkrepitev svojih tez je Raspopović uporabil tudi izmišljotine o nekakšnih aretacijah, preganjanju in pobijanju «poštenih komunistov v Jugoslaviji».

Raspopović je imel svoje predavanje prav na rojstni dan predsednika Tita in je posebno hudo napadel osebnost voditelja jugoslovanske revolucije. Prisotnim študentom je predsednika SFRJ, voditelja Komunistične partije Jugoslavije že od leta 1937, prikazal kot «anonimno osebnost vse do 1943. leta, nakar je ta, v vojni navaden borec, z raznimi mahinacijami uspel prilastiti si oblast v deželi in partiji.» — je rekel Raspopović. Lahko spomnimo le to, da je bilo 29. novembra 1943 drugo zasedanje AVNOJ, na katerem so bili postavljeni temelji nove Jugoslavije in ki je dalo primerno priznanje predsedniku Titu.

Raspopović je v tem predavanju imenoval tovariša Edvarda Kardelja «navadnega socialnega demokrata», za jugoslovansko vodstvo v celoti pa je rekel, da je «zabredlo v blato revizionizma».

«Delavski razred in narodi Jugoslavije živijo danes težje kot pod predvojnim režimom» — je prav tako rekel Raspopović, medtem ko da, prav tako po njegovih izjavah, — «idejna zmešnjava in dezorientacija v ZKJ povzročata nacionalna protislovja in sovraštvo med jugoslovanskimi narodi».

Dva dni pozneje je v Moskvi prišlo do novega informbirojevskega protijugoslovanskega izpada. V dvorani politehničnega muzeja, v najožjem središču Moskve, kjer so bila v preteklosti tudi prijateljska srečanja ob jugoslovanskih praznikih, je bilo dano gostoljubje drugemu informbirojevskemu emigrantu — filozofu Jovu Elezu, ki je med drugim znan po tem, da je v prejšnjih letih v raznih publikacijah prav tako klevetal Jugoslavijo. Pred pisanim občinstvom, ki obiskuje predavanja v politehničnem muzeju, je svoja izvajanja posvetil temi «Mednacionalni odnosi in konfliktno stanje v Jugoslaviji». Že po samem naslovu predavanja se more sklepati, da je tudi ta predavatelj ostal v krogu idej, v okviru katerih se je kretal tudi že omenjeni Raspopović.

Po 14 letih ponovno v svobodo

NEW YORK, 10. — Ameriški jetnik, ki je doslej najbolj dolgo čakal na smrt, na usmrtitev na električni stolici, je mogel zapustiti zapor in se vrniti v — življenje. Dolgih 14 let je danes 36 let star moški preživel v «oddelku smrti» v zaporih v Trentonu v državi New Jersey, sedaj pa je zvezni sodnik John J. Gibbons razveljavil razsodbo in ga izpustil iz zapora.

Edgar Smith je bil leta 1957 obtožen umora 15-letnega dekleta. V marcu tistega leta je tudi priznal umor in podpisal zadevni zapisnik. Toda to priznanje in tudi sam podpis mu je bil izsiljen po dolgih, dolgih urah zasliševanja.

Tedaj je bil Edgar Smith star 22 let. Od tedaj se je za zidovi velike jetnišnice veliko učil in pisal. Predvsem je študiral pravosodje, njegova knjiga «Brief againstdeath» «Zvezek proti smrti) pa je bila ena najbolj branih knjig v Združenih državah.

Pred skoraj mesecem dni, 13. maja letos, je zvezni sodnik Gibbons razveljavil obsodbo na smrt, ki je bila izrečena pred 14 leti, in sprejel tezo, da mu je bilo priznanje izsiljeno.

PRED 53 LETI JE AVSTRIJSKA MORNARICA DOŽIVELA HUD UDAREC

Potapljanje drednota Szent Istvan so snemali z bližnjega Tegetthoffa

Kako je prišel ta film v film o bitki pri Jütlandu? - Film je pozneje služil mnogim vojaškim in tudi nevojaškim filmom o pomorskih katastrofah - Netočnost o «Garibaldiju»

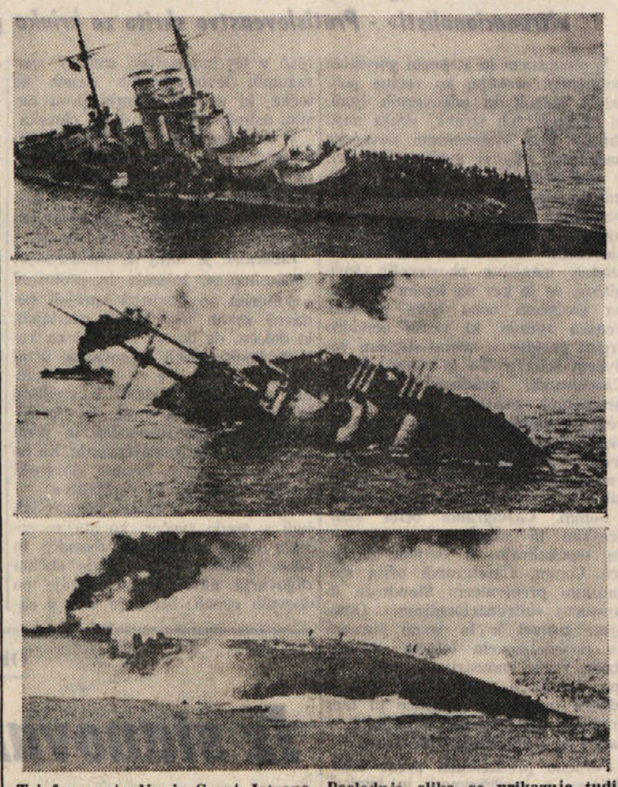

Tri faze potapljanja Szent Istvana. Poslednja slika se prikazuje tudi pri opisu potopitve «Gari baldija», kar pa ni točno.

III.

Nameravani napad na baražne prepreke v južnem Jadranu je bil s potopitvijo SZENT ISTVANA kompromitiran in zaradi tega odpovedan. Poveljstvo mornarice je izdalo vsem ladjam povelje, naj se vrnejo v svoja oporišča.

O potopitvi SZENT ISTVANA obstoje zelo dobri fotografski posnetki in prav tako dober posnetek na filmski trak. Dolgo časa se ni vedelo, kdo je imel možnost tako odlično posneti ta tragični dogodek. V današnjem času ni nič kaj posebnega snemati razne scene v pomorskih bitkah, v davnem letu 1918 pa je bilo filmanje bolj redkost, saj je bila za to potrebna še precej velika in komplicirana aparatura.

Preden bomo odkrili skrivnostnega snematelja, bi opisali dogodek, ki se je odigral v Londonu leta 1966 ob 40. obletnici bitke pri Jütlandu 31. maja 1916. Po številu ladij, tonaži, artilerijski moči in številu posadk na nemški in angleški strani je bila bitka pri Jütlandu ena največjih bitk v zgodovini pomorskega vojevanja. Ob navedeni obletnici je bilo objavljenih mnogo člankov in slik o tej bitki in tedaj se je tudi izvedelo, da imajo v nemškem arhivu o tej bitki film, ki traja okrog 11 minut. Nemški vojni ataše pri ambasadi v Londonu je na prošnjo Angležev film naročil in prikazali so ga povabljencem v nekem londonskem kinematografu. Projekciji so prisostvovali britanski minister mornarice, nekaj admiralov, zgodovinarjev in tudi nekaj še preživelih pomorščakov, ki so v tej bitki sodelovali. Ta izbrana elita pomorskih strokovnjekov je ugotovila, da s tem filmom nekaj ni v redu. Tu je bilo namreč prikazano tudi potapljanje neke velike vojne ladje in vsi so domnevali, da to ne spada k bitki pri Jütlandu. Sekvenca tega potapljanja je trajala dve minuti in nima dejansko nobene zveze s to bitko.

Pomorski strokovnjaki so ugotovili, da predstavlja ta del filma potopitev ladje SZENT ISTVAN v Dalmaciji, kakor smo to doslej opisali. Kako je prišel ta film med scene o bitki pri Jütlandu, ni znano: mogoče namenoma, mogoče zaradi neznanja. Če bi se ta film, ki je bil prikazan v Londonu leta 1966, prikazal nekoliko let kasneje, ko ne bi bil noben udeleženec bitke pri Jütlandu več živ, bi šla potopitev SZENT ISTVANA v zgodovino skupaj kot del filma o tej bitki (po Vjesniku u srijedu, Zagreb, z dne 20. julija 1966).

Na vprašanje, kdo je snemal potapljanje SZENT ISTVANA, najdemo razlago v knjigi Friedricha Walischa «Die Flagge Rot-Weiss-Rot» (Verlag Styria, Graz 1956). Walisch opisuje, da so bili na TEGETTHOFFU filmski operaterji, ki so pripadali vojno-novinarski službi (Kriegspressedienst). Poslani so bili, da bi posneli kake zanimive scene pri nameravani akciji v Otrantu. Namesto tega se jim je nudila priložnost, da so posneli tragedijo SZENT ISTVANA. Film je prevzel tedaj oddelek za mornarico na Dunaju. Po končani vojni so film prodali filmski industriji, izkupiček pa je bil namenjen za dobrodelne namene.

S tem filmom je nastala prava trgovina za filmske producente vsega sveta. Posamezne faze potapljanja se niso prikazovale edino v filmih, ki prikazujejo bojevanje na morju in potapljanje vojnih ladij, marveč so to prikazovali tudi pri scenah, kjer se potapljajo potniške in tovorne ladje. V zadnjih primerih se pojavlja na platnu navadno samo zadnja faza potapljanja, ko so topovi že pod morsko gladino in se ni moglo več misliti, da gre za vojno ladjo.

«Glavno je,» zaključuje Walisch, «da občutijo obiskovalci kina prijetno drhtenje, kadar gledajo resnično sceno borbe človeka med življenjem in smrtjo. Zaradi tega ni bilo pravilno, da so prodali film, ki prikazuje katastrofo, pri kateri je izgubilo življenje 89 ljudi, v dobrodelne namene.»

* * *

Tudi pri nekem drugem opisovanju dogodkov o potopitvi vojne ladje smo našli podtaknjeno fotografijo potapljajočega se SZENT ISTVANA namesto slike ladje, o kateri se v članku govori.

Direkcija mesečnika STORIA ILLUSTRATA je objavila leta 1965 natečaj za tri najboljše članke s področja mornarice, letalstva in kopenske vojske iz obdobja prve svetovne vojne. Pisci člankov so morali doživeti to, kar so v članku obravnavali. Ocenjevalna komisija je prejela 224 prispevkov, od katerih je izbrala tri najboljše, ki so objavljeni v STORIA ILLUSTRATA štev. 100 za mesec marec 1966. Za mornarico je izbran opis o potopitvi italijanske oklepne križarke GARIBALDI pod naslovom AGONIJA IN SMRT NEKE LADJE.

Križarko GARIBALDI je potopila 18. julija 1915 ob tretji uri zjutraj med Dubrovnikom in Boko Kotorsko avstrijska podmornica «U — 4».

Že omenjeni zgodovinar Manfroni takole opisuje potapljanje te križarke (C. Manfroni: «Storia della marina italiana durante la guer-

RAFAEL PERHAUC

(Konec na 6. strani)

O Camusovi «Srečni smrti»

Vse svoje življenje je francoski nobelovec Albert Camus tajil svoj prvi roman, ki ga je pisal polna tri leta od 1936 do 1938 in nato nezadovoljen zaključil: «Predelati ga je treba od začetka do konca.» Ker s tem svojim «neuspelim književnim poskusom» ni bil zadovoljen, je jeseni 1938 nedokončan, 200 strani obsegajoč rokopis zaklenil v miznico in «se zanj ni več zmenil». Enajst let po Camusovi smrti v avtomobilski nesreči pa je pariški založnik Gallimard vrgel ta roman na trg s pojasnilom, morda celo z govorom, da tudi to delo «mora» služiti tistim, ki proučujejo Camusovo književnost, stil in življenje. Delo je izšlo pod naslovom «Srečna smrt».

Camusova vdova Francina Camus, kot je založnik poudaril, je «s težkim srcem» pristala na to, da se rokopis da v tisk. Popustila pa naj bi bila zaradi tega, ker «se je zavedala», da čitatelji željo prebrati tudi to delo njenega moža, saj so za delo zvedeli že leta 1962, ko so bili prav tako po avtorjevi smrti objavljeni njegovi «Dnevniki» in nekateri drugi fragmenti in ko je prišla na dan tudi že skica tega po avtorju samem zatajenega romana.

Rekli smo, da so vsa gornja pojasnila morda tudi opravičilo založnika. Zavedati se namreč moramo, da imajo vsa Camusova dela izreden finančni uspeh. Deloma zaradi tega, ker se Camusova dela uvrščajo v bolj ali manj obvezno šolsko čtivo francoskih srednješolcev, deloma pa zaradi dejstva, da se njegova dela dejansko veliko berejo. Pred nedavnim je bil prodan 1,500.000. izvod njegove «Kuge». Skratka, izdaja tega dela, ki ga je Camus toliko let držal v miznici, je bila več kot vabljiva.

Založnik je baje prepričal pisateljevo vdovo, da «ljubitelji del njenega moža zares želijo prebrati vse, kar je bil napisal», pa čeprav gre za «podpoprečni rezultat še siromašne fantazije še mladega Camusa». Sicer so nekateri proti temu protestirali, ker da nima nihče pravice izkoriščati zapuščino nekega pisatelja, toda založnikovi računi so bili dokaj jasni in — pravilni. Le nekaj dni po izidu knjige, se je «Srečna smrt» povzpela med francoske bestsellerje. Če je bil Jean Sarocchi z delom nekoliko oster, so bili drugi francoski kritiki in literarni zgodovinarji vse drugače razpoloženi do «Srečne smrti». Posebno pohvalno se je izrazil akademik P. H. Simon, ki meni, da je delo «briljantno».

Glavna osebnost v romanu je dokaj skromni uradnik Mersault, ki se samo z eno črko «u» razlikuje od poznejšega Camusovega junaka v romanu «Tujec» Meursaulta. Sicer pa je med eno knjigo in drugo še več podobnosti, iz česar sledi, da gre za pisateljevo avtobiografijo. Vsekakor pa «Srečna smrt» ni prva verzija mnogo boljšega dela z naslovom «Tujec».

Morali bi se pri tem romanu ustaviti, saj gre za delo znanega francoskega ustvarjalca, toda menimo, da bo to prišlo na vrsto tedaj, ko bomo Camusovo «Srečno smrt» dobili tudi v slovenskem prevodu.

VZGOJNI KOTIČEK

Odnos med spoloma

V teku razvoja od otroškega obdobja pa tja do pubertete se odnos med spoloma nenehno spreminja. Na določeni razvojni stopnji so dečki in deklice dobri tovariši v igri, nato se med seboj odklanjajo, kasneje so spet pripravljeni živeti v mirnem sožitju itd. Na začetku pubertete se spola odločno odklanjata in se med seboj obdelujeta z raznimi «prijaznimi» vzdevki. Toda že proti koncu pubertete se to odklonilno stališče spremeni v prve jasno izražene znake simpatije. Telesne in duševne spremembe so v tem obdobju opravile svoje: mladostnik in mladostnica se začenjata zavedati tudi nasprotnega spola. Pojavijo se prve skrite simpatije, pišejo se prva zaljubljena pisemca, pride do prvih zmenkov. Ker dekle prehiteva nekoliko v razvoju svoje fantovske vrstnike, je razumljivo, da prej tudi «odkrije» nasprotni spol. Medtem ko se njen deški vrstnik še vedno bori z značilno pubertetniško kljubovalnostjo, ko je še vedno tako zoprno kričav, se mladostnica že potegne v svoj intimni svet, v sanjarjenje o nasprotnem spolu. Ker smatra sošolce še za otroče, rada pogleda za starejšimi vrstniki. Skrivni pogledi, rahli dotiki, skupen smeh, skupna pot v šolo in domov — vse to je odraz prvih simpatij.

Kljub temu, da se mladostnik in mladostnica zavedata lastne spolnosti, da ravno prebujajoči se spolni nagon v obdobju pubertete povzroča naklonjenost med spoloma in drugačno vrednotenje nasprotnega spola, so vendar te prve simpatije zgolj čustveno platonsko obarvane. Normalno je, da gresta mladostnik in mladostnica v tem obdobju skozi takšno fazo doživljanja.

Velikokrat pa starši tega ne jemljejo tako in vidijo v prvih simpatijah znamenje, da morajo poseči vmes s svojim moralnim podukom. S tem ne vnesejo v mladostnikov doživljajski svet samo zmedo, posebno še, če je tako ravnanje združeno z miselnostjo, da je šele v tem obdobju treba začeti vzgajati otroka. Mladostnik, že tako negotov v svojem doživljanju, postane sedaj še bolj negotov in pričakovati je, da bo reagiral z odporom, saj smo ga opozorili na stvari, o katerih, vsaj zavestno, še pomislil ni. Če bomo mladostnika ali mladostnico omejevali, s tem da bomo že v prvi simpatiji videli prežečo nevarnost, bomo povzročili le to, da bosta kasneje iz občutka prikrajšanosti poskušala nadoknaditi zamujeno in vedla se bosta otročje in neodgovorno takrat, ko bo stopnja razvoja zahtevala od njiju moralno in čustveno bolj odgovorno vedenje.

Razne odklone od normalnega doživljanja prvih simpatij povzroča lahko nepoučenost o značilnostih lastnega razvoja. Mladostnica, ki je do sedaj živela obdana s tabuji glede vsega, kar zadeva spolnost, bo sedaj ob lastnem spolnem dozorevanju iskala pojasnil. Če jih ne bo dobila pri starših ali osebah, ki so ji najbližje, jih bo iskala pri komerkoli in pri tem obstaja nevarnost, da jih bo našla pri človeku, ki bo znal tudi izkoristiti njeno krhkost, njeno negotovost. Tako dekle doživi ob svojih prvih spolnih odnosih v tej dobi lahko veliko razočaranje. Napačna je tudi miselnost nekaterih staršev, ki komaj čakajo, da dekle dozori, jo potem spodbujajo, da si čimprej poišče fanta in se, brž ko je mogoče, poroči. V tem vidijo namreč glavni smoter v dekletovem življenju in jamstvo, da je za vse življenje preskrbljena. Ne zavedajo pa se, da s takim ravnanjem svojo mladostnico dobesedno silijo v prezgodnje spolne odnose in v prezgodnji zakon, ki se velikokrat izkaže kot velika polomija, saj dekle še ni vsestransko zrelo, da bi z vso odgovornostjo sprejelo nase naloge, ki jih zahteva zakonsko, odnosno družinsko življenje.

V našem kulturnem okolju je tudi precej razširjeno mnenje, da mora fant doživeti čimprej in čimveč izkušenj na spolnem področju. V ta namen se tolerirajo, če ne celo spodbujajo spolni odnosi s starejšimi, bolj izkušenimi partnerkami. Take izkušnje nastajajo seveda brez kakršnihkoli čustvenih vezi. Posledica tega je, da bo fant kasneje težko vzpostavil zdrav čustveni stik s svojo zakonsko družico, v kateri bo videl zgolj biološko bitje, ne pa človeka in njegove osebne vrednosti. To lahko povzroči osebno neuravnovešenost in prizadeta je družina, ki iz take zveze nastane.

Z. OREL — BEČAJ

VESTI IZ GORNJE BUJŠČINE

Marušići bodo končno zaživeli

Stari ljudje iz gornje Bujščine se verjetno še spominjajo časov, ko je bila tod pitna voda pogosto več vredna, celo dražja kot vino. Bili so časi, ko so ljudje s tega področja odhajali po vodo v Sečovlje, kjer je bil močan izvirek tako imenovane žive vode, to se pravi izvirek, ki ni nikoli usahnil. Ljudje so vozili iz Sečovelj vodo v Buje in nekatere vasi v brentah in sodih, na vozovih ali na oslih. In bili so tudi ljudje, ki so prinašali vodo v Buje in jo tu prodajali. Tako je bilo do pred 35 leti, ko so napeljali vodo v Buje in v nekaj večjih vasi gornje Bujščine, koder so postavili javne vodnjake in tudi pralnice ter napajališča.

Čeprav je gornja Bujščina dobila vodo v letu 1935 in se je napeljava vodovoda v posamezne vasi nadaljevala tudi pozneje, je na tem območju še vedno nekaj vasi, za katere je voda še vedno življenjsko vprašanje, ker že desetletja načrti ostajajo le želja.

V tem smislu je imela posebno smolo vas Marušići blizu Grožnjana. Pred leti so vodo napeljali vse do kamnoloma v Marušićih, v vas pa ni prišla. V kamnolomu, v katerem se ljudje zadržujejo le po nekaj ur na dan, teče voda že nekaj let, v vasi pa, kjer ljudje živijo, vode ni in mora prebivalstvo Marušićev po vodo daleč. Kdo ve kdaj bi bilo možno prebivalcem vasi Marušići napeljati vodo v vas, v domove, kdo ve kdaj bi se jim nudila možnost, da zaživijo življenje ostalih krajev gornje Bujščine, če bi se z zadevo ne začelo ukvarjati podjetje «Buje export», morda celo inž. Mihovil Rovis, ki mu je posebno pri srcu oživitev vasi gornje Bujščine.

Omenjeno podjetje je mlado bujsko podjetje, ki pa se je s svojo dejavnostjo že afirmiralo doma. Pa tudi že v mednarodnem okviru. In eden izmed razlogov tega podjetja je tudi ta, da bi se vsa bujska občina gospodarsko dvignila. Zavedajoč se, da je voda življenjsko važna za oživitev vasi, je inž. Mihovil Rovis izdelal načrte za napeljavo vodovoda v Marušiće. V ta namen je strnil vse dejavnike, ki so za to zainteresirani in ki bi mogli pomagati. Akcija je v teku in pri njej sodelujejo tri podjetja, pa tudi sami prebivalci Marušićev. Ko bo pritekla voda, bo vas drugače zaživela: ljudje si bodo mogli urediti kopalnice, uporabljati pralne stroje in se živeje ukvarjati z raznimi dejavnostmi, med drugim tudi z živinorejo.

T. P.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Nastopil je čas, ko je potrebno, da si poiščete ustrezne zveze. V družini bo prišlo do sporov.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Močno se bo dvignil vaš ugled. Naj vas manjše nevšečnosti ne razburjajo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Bodite raje naklonjeni programu daljnoročnega značaja, čeprav vam ne zagotavlja neposrednega uspeha.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne žrtvujte svojih interesov v prid namišljenemu zadoščenju. Nagnjeni boste k pesimizmu.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Če boste pravočasno reagirali na neke dogodke, vam ne bo težko premagati nekatere težkoče.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Po spopadu s predstavniki oblasti boste primorani menjati program. Prijetno razpoloženje v veseli družbi.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Nastopil je trenutek, da sprejmete neko odločitev finančnega značaja. Prijetne novosti.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Ne bodite preveč širokosrčni in kontrolirajte svoje navdušenje. V družini ne bo šlo vse gladko.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Uspelo vam bo uveljaviti neko zamisel in doseči lep uspeh. Ne zanemarjajte družine.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Neoporečna uglajenost je včasih tudi potrebna. Ne navdušujte se nad drznimi podvigi.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) S svojo sposobnostjo vam ne bo težko zagotoviti si uspehe. Ne bodite tako živčni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Pričakujte, da se vam bodo oglasili daljni sorodniki. Ne opirajte svoje presoje na površne vtise.

ONE SVETINA

105.

UKANA

DRUGA KNJIGA

Mrtvi in ranjeni so bili razsejani po vsem naselju.

Napadalci so se umikali razočarani in utrujeni na nasprotno pobočje. Od časa do časa jih je bilo videti skozi meglice, kako se vlečejo med drevje. Od veselja, da so rešeni, Nemci še streljali niso nanje.

Na stotnika je vse to vplivalo kot moreče sanje, ki bi se jih rad čimprej rešil. Pa se kljub temu ni pozabil odeti z veličino zmagovalca. Ponosno je z dvema spremljevalcema in nabitim orožjem pregledoval razdejanje po napadu.

Iz razbitega župnišča so vojaki prinašali mrtve in stikali po kletnih prostorih za živimi. Ker pa se je izpod ruševin slišalo stokanje, je stotnik odredil svojim ljudem, naj jih gredo reševat s krampi in lopatami. Ko je delo steklo, se je napotil v cerkev. Zvonik so granate hudo zdelale; kar je ostalo, je bilo vse oškrabano od izstrelkov. Ob pokopališkem zidu, za katerim je stal brzostrelni top, je jezno sunil z nogo v kup praznih tulcev, da so zažvenketali po kamenju.

V cerkvi je bilo mrakotno. Na oltarju so utripale sveče in metale rumen sij po okrvavljenih obrazih mož, ki so ležali drug ob drugem na tlaku. Na eni strani je ležalo šest partizanov, ki jih napadalci niso bili utegnili vzeti s seboj. Med njimi je stotnik prepoznal po poševnih očeh dva Mongola.

«Stavim, da ta dva nista prav nič vedela, za koga se tepeta, in še manj, zakaj morata umreti. Sovjeti so ju s pašnikov vrgli na fronto, potem so ju propagandne fanfare zvabile k nam, tu pa sta se pod vplivom vojnih dogodkov izmuznila k partizanom in so ju podrle naše krogle. Sijajno, ali ne, poročnik?» je dejal Teichnerju, ki je prišel za njim v cerkev.

Ta je molče prikimal in z nogo brcnil v razdrapan podplat mladega fanta.

«Slabo so obuti, ne preveč dobro oblečeni in tudi preskrba ni kaj prida: vsi imajo udrta lica in koščene roke. Tisti v Cerknem so bili bolj rejeni.»

«Dobre oči imate, poročnik. Zima je, pa tudi niso vsi funkcionarji in terenci.»

Teichner je skomignil z rameni. «Vedno si ogledam mrtve sovražnike. Kdor jih zna gledati, mu včasih več povedo, kot izve naš pasji dreser od živih s poostrenim zaslišanjem. Zanima me, s kom se borim.»

«Ali morda tudi zakaj?» ga je uščipnil stotnik.

«Ne preveč. Na to mislijo drugi. Menim, da bi se najbrž slabše boril, če bi o tem razmišljal. Mene zanima bolj športna in deloma tudi prestižna stran vojne kot pa ideološka in ekonomska. Zato občudujem pri sovražniku smelost in spoštujem vztrajnost. Tudi oni imajo svoj prav. Mislim, da so človeško povsem nevredni tisti ljudje, ki ne verjamejo v nič.»

«Ne vem,» je zamišljeno odvrnil stotnik. «Vem samo to, da vaši pogledi niso v skladu s programom stranke, kar pa me prav nič ne briga, dokler iščete luknje v sovražni obrambi in vpadate v Cerkno.»

Ogledala sta si še žrtve branilcev, potem pa odšla v šolo, kjer so se po razredih gnetli ranjenci. Med njimi sta našla tudi komandanta postojanke.

Bil je v svoji pisarni — svoj čas je bila to soba šolskega upravitelja. Bled in ves prepaden je trudno ležal na železni postelji. Nogo je imel dvignjeno in močno prevezano. Staknil je mitralješki rafal.

«Zdravstvujte, gospod poročnik,» se je nasmehnil stotnik in segel ranjencu v roko. «Za zdaj sem vas rešil gotove smrti. Borili ste se kot levi. Vsa čast vam.»

«Nič drugega nam ni preostalo. Tu ni ujetnikov. Nikoli vas ne bomo pozabili. Hvala v imenu zdravih in ranjenih.»

Stotnik se je sprehodil po sobi in govoril:

«Prinašam vam radostno vest. Pomoč se bliža. Ali slišite v tej prekleti tišini bobnenje topov v daljavi? In kmalu boste rešeni tega vražjega kotla.»

«Da, obupno je. Tu je še zrak prepojen s sovraštvom.»

«Tako, dragi poveljnik. Jaz odhajam. Tu vam bom pustil poročnika Teichnerja, našega najboljšega vojaka, in četo vojske za vsak primer. Pozdravljam vas. Odhajam, ker moram organizirati zvezo z mestom in poskrbeti za prevoz ranjencev.»

Obiskala sta še ranjence v spodnjih sobah. Zrak je bil povsod nasičen z duhom po jodu in krvi. Ranjenci so stokali. Stotnik bi jih bil rad razveselil z upanjem na rešitev. Bilo mu je zelo mučno, ko je stal sredi sobe in so bile oči vseh uprte vanj. «V kako bedastem in klavrnem stanju so nekateri,» je pomislil. «V enem samem trenutku se ti življenje preokrene kakor čolnič sredi oceana. Če jo stakneš v trebuh ali v koleno, si kripelj za vedno.» Naglas pa jim je obljubil pomoč, bolnišnico pa še dopust; nato je povedal še nekaj bodrilnih stavkov in zamorjen zapustil šolo.

Zunaj je globoko zajel sapo. Nad reko se je meglica dvignila. Pokazale so se strme senožeti in gozdnati robovi. Z vzhodne strani neba je sonce razlilo rumenkasto svetlobo in vžgalo v stotniku novo voljo do življenja.

Med ruševinami so zakurili ognje in postavili dva kotla. Kmalu je prijetno zadišalo po kuhani hrani. Okoli kuharjev je hodil poročnik Teichner z ročko, polno kave. Spodbujal jih je, da so vneto odpirali konserve svinjskega mesa in jih mešali z makaroni.

Sedel je k ognju, prižgal svojo tirolsko pipo in se razgledoval po vrvežu med hišami, kjer so se premikali ljudje kot mravlje, ki jim je nevihta razdejala mravljišče.

9

Sredi noči so pogasili ognje in se pripravili na odhod. Vojska je bila vznemirjena spričo vesti, da gredo v napad, in zadovoljna, ker Nemci niso staknili njihovih položajev. Že drugi mesec so se borili po gorah okoli Idrije. Navadili so se nenehnih premikov in menjanja položajev ko dežja, uši, stradanja in smrti in vseh drugih težav partizanske vojne.

Borci čete Orlova so stali po gručah na ravnini v smrekovem gozdu, kjer se je zbiral Drenov bataljon. Naslanjali so se na puške in se polglasno menili. Že zvečer sta prijahala na zborno mesto bataljona, ki je bil odrejen za predhodnico brigade, komandant Svarun in njegov namestnik Karel.

Ob ognju so se zbrali člani bataljonskega štaba, četni komandirji in komisarji. Posedli so po nahrbtnikih, položili orožje na kolena in zaupljivo gledali mladega, slokega komandanta, ki se je sprehajal z odsekanimi rokami sem in tja in jim razlagal najnovejši položaj. V očeh se mu je zeleno utrinjal lesk plamenov in metal sence v njegov ostri, upadli obraz, kjer mu je krogla zarisala neizbrisno sled.

Diviziji je grozila nemška protiofenziva iz Ljubljanske pokrajine. Tudi v dolini Soče so zaznali močnejšo koncentracijo čet in prve izvidniške sunke iz Gorenjske... Brigada je imela nalogo skupaj z brigado Ivana Gradnika prestreči prve sunke vzdolž prometnih žil proti Idriji in blokirati Godovič.

Svarun je znal voditi ljudi ter jim vlivati samozaupanje in pogum. Njegove skope besede so bile tako prekleto stvarne, da so se ob njih opogumili celo črnogledi godrnjači in celo tisti, ki niso našli smisla za nenehno napadanje ter za takšne metode boja. Pojasnil je nalogo bataljona v sklopu brigade, pohvalil iznajdljivost posameznih čet in pograjal vse po vrsti, kar je zaviralo bojni uspeh enot. Ko je govoril o napadu zasede na gorske lovce v soteski, se je Orlov ponosno zravnal in si popravil vse jermene; še bolnemu Pajku so od zadovoljstva zažarele oči. «Svarun je duša, on ve, kaj se godi v brigadi; če bi nas večkrat obiskal, bi postali nezlomljivi kot hudiči,» si je mislil.

Tiho je prasketal ogenj na robu globeli in pošiljal iskre med vejevje stoletnega drevja. Borci so od daleč gledali posvetovanje poveljujočih in po svoje razpravljali o dogodkih.

Večerja je bila dobra. Kot bi bili intendanti vedeli, da

KOLESARSTVO

ZAKLJUČEN JE «GIRO D'ITALIA»

Končni zmagovalec Šved Gösta Pettersson

Zadnji etapi sta osvojila Italijan Santambrogio in Danec Ritter

MILAN, 10. — Šved Gösta Pettersson je osvojil 54. kolesarsko dirko po Italiji. V današnji prvi poletapi je le pazil na neposrednega tekmeca Van Springla, v vožnji na kronometer pa je pridobil tistih nekaj sekund, ki jih je zgubil včeraj. Na cilju v Milanu je bil Ferrettijev kolesar drugi, medtem ko je bil Belgijec šele peti. Pettersson je osvojil «Giro», čeprav ni bili niti enkrat prvi na etapnem cilju. To dejstvo je v skladu z njegovim značajem. «Roza majica» namreč ne ljubi napada, pač pa raje čaka na pobudo drugih. Tako je tekmoval tudi na letošnji dirki. Bil je vedno med prvimi, vendar je napadel le predvčerajšnjim, ko mu je to izrecno naročil njegov manažer. Ta je pripomogel v veliki meri k Petterssonovi zmagi. Šved namreč ni bil navajen tako napornih vzponov in tako hudih spustov. Zato je športni vodja Ferrettija stalno pregledoval progo, da bi lahko uspešno vodil svojega gojenca. Martini je bil tudi edini manažer, ki je podrobno pregledal vzpon na Veliki Klek, da bi lahko pravilno svetoval Švedu taktiko vožnje. Drugo mesto na skupni lestvici je zasedel Van Springel. Belgijec je bil Švedov neposredni tekmec za prvo mesto, vendar mu podvig ni uspel. Tudi ta kolesar rad prepušča pobudo drugim in spretno izkorišča njihove napade. Zato je tudi on napadel samo če se je res splačalo. Ko je včeraj «roza majca» preluknjal zračnico je Van Springel takoj napadel, vendar je imel Šved dovolj prisebnosti in je zaostal le za nekaj sekund. V vožnji na kronometer pa Belgijcu ni uspelo dohiteti tekmeca.

Občinstvo, ki je napolnilo stadion Vigorelli, se je nadejalo, da bo danes Gimondi prvi na cilju Italijan pa je delno razočaral, saj je bil šele šesti. Ni mu uspelo zmanjšati zaostanka za Švedom, ki je še povečal svoj naskok. Salvaranijev kapetan je bil v zadnjih etapah med najbolj aktivnimi. Ko je imel priložnost, je skušal vedno pobegniti, vendar so ga neposredni tekmeci stalno nadzorovali in mu niso dovolili, da bi se preveč oddaljil. Če ne bi tako zaostal v drugi etapi, bi lahko bil Gimondi prvi na lestvici. Od vseh italijanskih favoritov pa je bil tisti, ki je najmanj razočaral, ker si je najbolj prizadeval, da bi izboljšal svojo uvrstitev.

Prvi italijanski kolesar na skupni lestvici je Ugo Colombo, ki je osvojil tretje mesto. Ta dirkač je morda najboljši pomočnik v Italiji. Zaradi svoje naloge do sedaj ni dosegel večjih uspehov. Letošnja uvrstitev pa je zanj vsekakor lepa nagrada. Sam je izjavil, da bi verjetno ne bil tretji, če bi ne bil takoj predal roza majice. Velik uspeh je dosegel tudi Španec Galdos, ki je zasedel četrto mesto in je tako prehitel marsikaterega bolj znanega kolesarja.

Letošnji «Giro» so, predvsem v prvem delu, poživili pomočniki favoritov, ki so se stalno borili med seboj za zmago. Kapetani so se skoraj vedno držali v ozadju in niso posegli v borbo prav do zadnjih etap. S takim ravnanjem so razočarali občinstvo, ki jih je večkrat sprejelo z zbadljivimi transparenti. Ljudje, ki so se zbrali ob cestah, da bi videli svoje ljubljence, so se v glavnem vedli zelo športno, le v predzadnji etapi je prišlo do hujših incidentov. Tridentinci so obmetavali z gnilimi jajci Gimondija in Petterssona, ker so menili, da sta odgovorna za Michelottov poraz. Neznanci so tudi posuli cestišče z žeblji, vendar se na srečo ni zgodila nobena hujša nesreča. Le nekaj kolesarjev je preluknjalo zračnice. Med temi je bil tudi «roza majica».

Veliko gorsko nagrado je osvojil Španec Fuente, medtem ko je Marino Basso prvi na točkovni lestvici. Italijan je tako uresničil svoje želje. Osvojil je ciklaminovo majico in je premagal Sercuja v sprintih za prvo mesto z razmerjem 3:2.

Prvo današnjo poletapo so kolesarji prevozili precej počasi. Vsi so pričakovali, da se bosta znova borila za prvo mesto Basso in Sercu. Nekaj kilometrov pred ciljem pa je pobegnila skupina kolesarjev, ki je tako presenetila oba sprinterja in jima odvzela zmago prav pred nosom.

V vožnji na kronometer je bil najboljši Ole Ritter. Z današnjim prvim mestom je končno Danec dosegel zmago, katero si je že ves čas tako želel. Večkrat je poskušal, da bi bil prvi na cilju, vendar se mu ni sreča nikoli nasmehnila. Danes je končno uresničil svojo željo. Drugi je bil Petersson, medtem ko sta Van Springel in Gimondi zasedla peto, oziroma šesto mesto.

Lestvica prve poletape:

1. Giacinto Santambrogio, ki je prevozil 185 km dolgo pot od Ponte di Legna do Lainateja v 4.35'19" s p. h. 40,317 km na uro
2. Vilmo Francioni
3. Guerrino Toselli
4. Casalini 2" zaostanka
5. Panizza
6. Benfatto
7. Rota
8. Poloni 5"
9. Basso 24"
10. Sercu itd.

Lestvica 21. in zadnje etape (na kronometer za posameznike):

1. Ole Ritter, ki je prevozil 20 km dolgo pot od Lainateja do Milana v 25'41" s p. h. 46,738 km na uro
2. Pettersson 26'20"
3. Swerts Roger 26'23"
4. Boifava Davide 26'25"
5. Guerra Pietro 26'31"
6. Van Springel 26'42" z
7. Gimondi 26'44"
8. Sorlini 26'59"
9. Vianelli 27'06"
10. Santambrogio 27'14", Tumelle ro, Poloni S. itd.

KONČNA SKUPNA LESTVICA:

1. Pettersson G. 97.24'03"
2. Van Springel 97.26'07"
3. Colombo 97.26'38"
4. Galdos 97.28'30"
5. Vianelli 97.30'44"
6. Schiavon 97.31'30"
7. Gimondi 97'31'33"
8. Houbrecht 97.33'42"
9. Panizza 97.37'16"
10. Cavalcanti 97.38'25"
11. Paolini 97.38'44"
12. Lopez Carril 97.43'11"
13. Farisato 97.43'49"
14. Giuliani 97.47'08"
15. Maggioni 97.47'16"
16. Wagtmans 97.50'55"
17. Moser A. 97.51'56"
18. Polidori 97.57'05"
19. Zubero 98.02'19"
20. Motta 98.05'42"
21. Swerts 98.07'12"
22. Zilioli 98'09"51
23. Bitossi 98.16'01"
24. Ritter 98.19'21"
25. Pecchielan 98.19'29"

Zmagovalec Šved Gösta Pettersson je prevozil celotno progo «Gira» (3.567 km) s poprečno hitrostjo 36,597 km na uro.

IZJAVE NAJBOLJŠIH

GÖSTA PETTERSSON

To je bila najlepša zmaga moje kariere. Menim, da sem to zmago zaslužil. Zdaj že mislim na «Tour», toda tam bo Merckx... V Franciji bo zato vsa stvar nekoliko težja, kot tukaj, v Italiji.

HERMANN VAN SPRINGEL

Vedel sem, da Petterssona v poletapi na kronometer ne bo mogoče napasti. Kljub temu mi je uspelo uvrstiti se na drugo mesto in na skupni lestvici prehiteti Colomba.

UGO COLOMBO

V zadnji etapi sem zdrknil za mesto nižje. Etape na kronometer niso moja specialnost. Kljub temu sem s svojo končno uvrstitvijo zadovoljen.

FELICE GIMONDI

Ta «Giro» je bil zame nesrečen. Kljub temu sem imel nekaj zadoščenja: dve etapni zmagi.

V prvem dnevu Poletove športne prireditve vrsta odbojkarskih in košarkarskih tekem

Zaradi slabega vremena so morali sinoči odgoditi nastop kotalkarjev, ki pa bo na sporedu jutri in v nedeljo

Včeraj se je na Općinah začela letošnja zaključna Poletova športna manifestacija. V prvem dnevu sta bila na sporedu odbojkarski turnir in košarkarska tekma v minibasketu med Poletom in Borom.

Udeležba občinstva je bila dokajšnja, navdušenje na igriščih in ob robovih igrišč pa tudi veliko. Skratka, Poletova prireditev, ki bo trajala skupno štiri dni (do nedelje), se je ugodno začela glede odziva občinstva in kakovosti tekem.

Žal pa so morali prireditelji odložiti kotalkarsko revijo zaradi naliva in spolzkega igrišča. Zanimanje za letošnjo kotalkarsko revijo je bilo veliko, saj se je že dobro uro pred začetkom zbralo dokajšnje število občinstva, ki pa je moralo zaradi dežja zapustiti Prosvetni dom. Kotalkarska revija bo torej na sporedu v soboto, ob 21. uri, v nedeljo pa ob 20. uri.

ODBOJKA

Odbojkarski turnir je zabeležil že v prvem dnevu veliko zanimanje. Žal je v zadnjem trenutku odpovedala ekipa CRDA, katero je zamenjal Breg in prav Brežani, katere je vodil odlični Jurkič, so razveseljivo presenetili, saj so v svoji skupini zasedli prvo mesto.

V drugi skupini pa je bila najuspešnejša Gaja, s katero sta nastopila tudi borovca Orel in Plesničar. Tudi Olympia iz Gorice je zapustila zelo dober vtis, medtem ko so poletovci nekoliko odpovedali, saj so v prvem dnevu ostali v svoji skupini brez točk.

PRVA SKUPINA

Breg — Dom Gorica 2:0 (15:6, 15:7)

Postavi:

BREG: Vodopivec, Jurkič, Lovriha, Žerjal, Grgič, F. Lovriha, Skrinjar.

DOM GORICA: Černic, Mužič, Sošol, Tomažič, Morel, Tomažinčič, Devetak.

Brežani so z Jurkičem, Vodopivcem in Skrinjarjem brez posebnega naprezanja odpravili Goričane, ki so v dveh setih zbrali komaj 13 točk. Premoč Brežanov je bila vidna že od vseza začetka, kajti nasprotniki so bili tehnično pomanjkljivi, čeprav so bili požrtvovalni.

Sokol — Dom Gorica 2:0 (15:3, 15:6)

SOKOL: Zadnik, Paškulin, Pertot, Franko, Ušaj, Marušič.

Tudi v drugem srečanju Goričani niso nudili resnejšega odpora razigranim predstavnikom iz Nabrežine, ki so bili učinkoviti tako v obrambi kot v napadu. Poleg tega pa so bili goriški odbojkarji utrujeni od prvega srečanja z Bregom in so tako v dveh setih dosegli le borih devet točk.

Breg — Sokol 2:1 (15:9, 10:15, 15:11)

V odločilni tekmi sta se spoprijeli šesterki Brega in Sokola. Po tehnično dobri in včasih razburljivi igri je postava Brega ugnala nasprotnike predvsem zaradi večje izkušenosti Jurkiča, ki je znal odlično voditi svojo ekipo v ključnih trenutkih tekme. Priznati pa je treba, da so se Nabrežinci borili prav do konca srečanja.

LESTVICA

Breg	4	točke
Sokol	2	točki
Dom Gorica	0	točk

DRUGA SKUPINA

Gaja — Olympia 2:0 (15:10, 15:10)

Postavi:

GAJA: Orel, Plesničar, P. Grgič, Kralj, S. Grgič, Ferluga, B Grgič, Ban, E. Grgič.

OLYMPIA: Susič, Kranner, Soban, Mačus, Špacapan, Plesničar, Šfiligoj, Antonič.

Gaja je z istim izidom v dveh setih odpravila neposredne tekmece za prvo mesto, goriško Olympio, ki nikakor ni našla pravega ritma, da bi ugnala izkušene nasprotnike. V vrstah Gaje sta namreč nastopila tudi Orel in Plesničar, ki sta bila seveda glavna stebra Gaje in sta tudi v največji meri pripomogla h končni zmagi. Goričani pa so si kaj kmalu opomogli in so prikazali nekaj lepih akcij, a vse premalo. Gajevci so si namreč nabrali zanesljivo prednost, ki so jo ohranili do konca v obeh setih.

Olympia — Polet 2:1 (15:9, 15:17, 16:14)

POLET: Neubauer, Kapelj, Matevljič, Wilhelm, Košuta, Hrovatin, Guštin, Križman, Morpurgo, Suhadolc.

Bila je to morda najbolj razburljiva tekma v prvem dnevu turnirja. Ekipi sta namreč predvsem v zadnjih dveh setih igrali izredno požrtvovalno. Goričani so si povsem opomogli po skromnem prvem srečanju p Gaji in so bili tokrat bolj odločilni in učinkovitejši. Njihova zmaga je bila pičla, a zaslužena.

Gaja — Polet 2:1 (15:9, 13.15, 15:8)

Gajevci so v treh setih odpravili tudi prireditelje turnirja, ki so bili prepočasni v obrambi proti izkušenemu Plesničarju, ki je z močno tolčenimi žogami nizal točko za točko. V drugem setu so se poletovci zbrali in so set tudi osvojili. Pri tem pa so porabili še svoje zadnje energije, kar jih je seveda v tretjem nizu drago stalo. Gajevci so namreč zaključili set v svojo korist z 2:1.

LESTVICA

Gaja	4	točke
Olympia	2	točki
Polet	0	točk

Današnji spored

ob 20.30 Gaja — Sokol
ob 21.30 Breg — Olympia

KOŠARKA

V prvem Poletovem košarkarskem dnevu ni bilo na sporedu predvidene tekme med ekipama deklic Poleta in SABA, ker se tržaške igralke niso predstavile na igrišču. Igrali pa so najmlajši predstavniki v minibasketu

Polet — Bor 38:24 (17:11)

Postavi:

POLET: Sosič (k) 20, Ferluga 10, Leniša, Daneu 8, Čok, Malalan, Brišček, Škabar, Hrovatin, Benčina.

BOR: Parovel (k) 5, Čok 3, Furlan, Macuka 4, R. Furlan, Volk 11, Slokar, Race 2.

SODNIK: Lakovič.

Prosti meti: Polet 2:12, Bor 4:18.

Polet je zasluženo premagal borovce po zanimivi in tehnično veljavni igri. Dež je nekoliko motil potek igre, kljub temu pa so vsi igralci kaj kmalu znašli in so večkrat res presenetlili z lepimi osebnimi in skupnimi akcijami.

Med poletovci sta bila najboljša Ferluga in Sosič, med borovci pa Volk.

Današnji spored

9.00 SABA — Ricreatori (naraščanjce)
17.00 Ricreatori — Ferroviari (naraščajnice)
18.30 Polet — Sežana (naraščajnice)
20.00 Polet — Bor (dečki)

b.l.

OBVESTILO

Šahovski odsek ŠD Breg bo priredil v ponedeljek, 21. t.m., ob 20.30 brzopotezni turnir za «Pokal restavracije Mario» v Dragi.

Vpisovanje bo na sedežu društva v Boljuncu, v četrtek, 17. in v petek, 18. t.m., od 20. do 22. ure. Vpisnina znaša 500 lir za posameznika. Tekmovanja se lahko udeležijo posamezniki ali ekipa s štirimi člani.

Nagrade: zmagovalec dobi «Pokal restavracija Mario». Tekmovalci, ki se bodo uvrstili do 8. mesta bodo nagrajeni s kolajno. Najboljša ekipa bo nagrajena s plaketo.

Vsa ostala pojasnila bodo šahisti prejeli na sedežu društva ob vpisu.

KOŠARKA

V NARAŠČAJNIŠKEM PRVENSTVU

Nepričakovana zmaga borovcev nad igralci openskega Poleta

V ostalih nastopih slovenskih ekip so se med posamezniki izkazali Rajmund Kralj, Irena Sosič in Renata Knez

«1. divisione»

LLOYD — BOR 60:37 (47:23)

BOR: Danijel Zavadlal (k) 1, Rajmund Kralj 12, Šare 4, Martin Kralj 10, Stojan Hrvatič 10, Štokelj, Valter Hrvatič.

PROSTI METI: 3:12.

Po predvidevanju je Lloyd včeraj v prvenstveni tekmi premagal borovce, in to z dokajšnjo prednostjo. «Plavi» bi lahko obdržali razliko v dostojnih mejah, če ne bi — na željo igralcev — prešli na obrambo mož moža. To je seveda še olajšalo nalogo domačinov, ki so bili kot posamezniki tehnično in telesno boljši od naših košarkarjev.

Kljub temu pa smo lahko z nastopom borovcev zadovoljni. Požrtvovalno so se borili za vsako žogo in so dosegli tudi nekaj lepih košev. Tokrat je bil najuspešnejši strelec ekipe Rajmund Kralj, ki je bil zanesljiv tudi v obrambi.

S tem srečanjem so «plavi» zaključili prvenstvo «1. divisione», v nedeljo pa se bodo udeležili turnirja v Postojni, ki ga bo priredilo domače društvo Nanos.

Prvenstvo naraščajnikov

BOR — POLET 67:41 (16:23)

Postavi:

POLET: Sosič (k) 13, Daneu 2, Jugovič 14, Guštin 4, Dolenc, Gantar 8, Kraus, Starc.

BOR: Kapič 14, Koren 15, Kosmina, Barazzutti (4), Umek, Deško 17, Žetko, Francia 11, Klobas 10, Nadlišek.

SODNIKA: Corazza in Pizzarello (oba iz Trsta).

PROSTI METI: Polet 7:14 Bor 7 proti 20..

Veliko presenečenje na Općinah! Bor je namreč z veliko razliko odpravil peterko Poleta, ki je v drugem polčasu popolnoma odpovedala, kar so izkoristili borovci in so tako tudi povsem zasluženo zmagali.

Kaj se je pravzaprav zgodilo v vrstah Poleta?

V začetku drugega polčasa je domača ekipa nezanesljivo branila, v napadu pa so igralci zgrešili enostavne podaje, tako da je Kapič v nekaj minutah prestregel kar pet žog. Vsaka prestrežena žoga je pomeni protinapad in koš. To pa se je prepogostoma dogajalo. Poletovci so se vznemirili, tudi Adrijan Sosič ni bil več točen v metih, borovci pa so dosegali koše od vsepovsod. V drugem delu igre so namreč zbrali 51 točk, kar je zanje pravi rekord.

V prvem polčasu je bila tekma izenačena, zanimiva, z rahlo prednostjo domačinov, ki so bili odločnejši v napadu. V drugem polčasu pa nepričakovan preobrat.

V Borovih vrstah so na splošno vsi igrali dobro. Koren je ponovno potrdil, da bo naš najmočnejši center, če bo treniral požrtvovalno. Tudi Francia je igral zanesljivo. Kapič in Deško pa sta zadovoljila zaradi hitrih protinapadov.

Od poletovcev je bil morda najboljši Jugovič, ki je v ključnih minutah skušal na kak način popraviti stanje. Ostali so odpovedali.

* * *

Prvenstvo naraščajnic

SABA — POLET 37:27 (22:10)

POLET: Rosana Sosič 1, Knez 6, Vesna Taučer 2, Irena Sosič (k) 9, Malalan 7.

PROSTI METI: 5:14.

Poletovke so včeraj na lastnih tleh igrale proti ekipi SABA. Tekmo so po predvidevanju zgubile. Nasprotnice so bile tudi tokrat živahnejše od naših predstavnic, ki pa so se požrtvovalno borile, večkrat pa so imele dokaj smole pri streljanju na koš.

Tokrat je igrala zadovoljivo Irena Sosič, medtem ko je bila Renata Knez v drugem polčasu presenetljivo točna pri metanju od daleč.

b. l.

NOGOMET

V tekmi ekip «under 23»

Italija-Švedska 1:0

VIDEM, 10. — Italijanska reprezentanca «under 23» je danes premagala Švedsko s tesnim izidom 1:0. Rezultat pa ne ponazarja pravega stanja na igrišču, ker niso bili gostje praktično nikdar nevarni. Domačini so stalno napadali, čeprav jim je le enkrat uspelo zatresti nasprotno mrežo. «Azzurri» so povedli takoj v začetku z Bettego, ki je prisebno preusmeril v vrata Anastasijev strel. Po tem uspehu so Italijani nekoliko popustili. Imeli so le nekaj boljših priložnosti, vendar je bila nasprotna obramba vedno na mestu in je vedno odvrnila nevarnost.

V drugem polčasu je Causio zamenjal Salo. Ta igralec je poživil domače moštvo, ki je močno pritiskalo na Švede. Vendar Italijanom sreča ni bila naklonjena, žoga nikakor ni hotela v vrata.

Gostje so bili zelo skromni. Imeli so zelo dobro kondicijo, v ostalem pa so bili pravi začetniki. Če bi domači napadalci nekoliko bolj prisebno izkoristili priložnosti za gol, bi gostje doživeli pravi polom.

OB VSTOPU V 2. ZVEZNO ODBOJKARSKO LIGO

Čestitke Kanalu!

Napredovanje kanalskih odbojkarjev je največji športni dosežek zadnjih let na Goriškem

Odbojkarjem Kanala je v nedeljo uspelo nekaj kar so v tem mestecu pričakovali že zelo dolgo, to je uvrstitev v 2. zvezno odbojkarsko ligo. V odločilni tekmi so premagali mariborski Branik s 3:2 in si tako praktično že tri kola pred prvenstvom priborili naslov prvaka Slovenije in s tem vstop v 2. zvezno ligo.

To je brez dvoma največji športni dosežek v zadnji hletih na Goriškem.

Nedeljska tekma z Branikom je bila izredno napeta in dramatična, saj se vse do konca ni vedelo kdo bo zmagal. Komaj zadnji set je odločal o zmagovalcu. Domačini so pred polno dvorano zaigrali verjetno tako kot še nikoli in so morda v svoji preveliki želji za uspehom, naredili nekaj napak, ki bi lahko pomenile tudi konec njihovih sanj. V nadaljevanju igre pa so se povsem zbrali in so prikazali tako vrhunsko odbojko, da so gledalci večkrat «padli v trans» in so neumorno navijali za domačine. Ti so nato v finišu dali še «piko na i» in s tem dokazali, da so res najboljši v Sloveniji. Njihovo napredovanje v višjo ligo je tako več kot zasluženo.

In še igralci Kanala ki so največ pripomogli k temu zmagoslavju: Bavdaš, Tušar, Berdon, Kolenc, Bukovec, Murovec I., Murovec II., Znidarčič, Jerončič in Perse.

Poleg igralcev pa ne smemo pozabiti na trenerja Čarga in neumornega predsednika Hvalico, ki sta sploh zelo mnogo naredila za dvig odbojke v Kanalu.

Rajmund Kolenc

OBVESTILO

ŠD Primorje vabi člane, da se udeležijo 9. rednega občnega zbora, ki bo v ponedeljek, 14. junija ob 20.30 v društvenih prostorih.

Dnevni red:

- **Pozdrav in izvolitev delovnega predsedstva**
- **Poročilo predsednika**
- **Poročilo tajnika**
- **Poročilo blagajnika**
- **Poročilo nadzornega odbora**
- **Izvolitev novega odbora**
- **Razno**

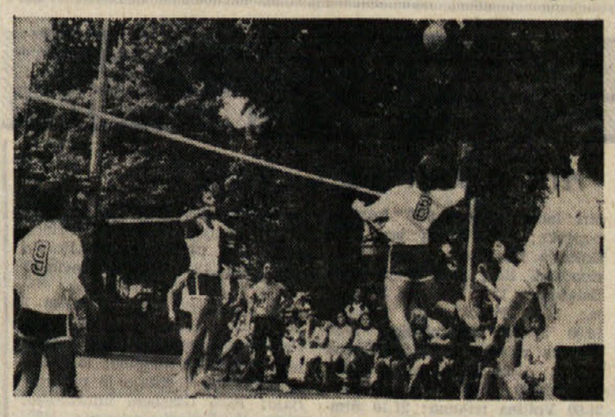

Goriški Dom je opravil s svojo moško odbojkarsko ekipo včeraj na Općinah dva nastopa in sicer proti Bregu (zgoraj) in Sokolu (spodaj)

Prvenstvo začetnikov

Breg-CGS 2:0

Italijanska nogometna zveza je hudo kaznovala najmlajšo ekipo Brega. Izključila je namreč za mesec dni kar šest najboljših igralcev in sicer Lovriho A. in P., Pavletiča, Zobca, Maverja, Oto in Bržana, ker so ti igrali bodisi z naraščajniki, bodisi z začetniki.

V važni tekmi s CGS so zato prvič igrali mladi in neizkušeni igralci. Ti so se potrudili in so zasluženo zmagali. Brežani so dosegli oba gola v drugem polčasu. Obakrat je Marino Kralj ukanil nasprotnega vratarja. Vsi slovenski nogometaši so igrali zelo dobro, posebno pa so se izkazali A. Lovriha, Zafran, Sternad in oba Kralja.

S to zmago so se Dolinčani uvrstili v finalni turnir. Čeprav ne bodo nastopili z najboljšo postavo, se bodo verjetno uvrstili precej dobro, če bodo igrali še naprej tako požrtvovalno.

LOMI

* * *

V okviru istega prvenstva je Gaja premagala rocolski Libertas z 2:1 (0:1).

OBVESTILO

Športno društvo Breg priredi v nedeljo, 4. julija, tradicionalni poletni izlet v Škofjo Loko, ki bo združen z nogometno tekmo in izseljenskim piknikom. Cena izleta in vstopnice na zabaviščni prostor je 2.500 lir.

bo prišel Svarun v bataljon, so nekje staknili prašiča. Vojko se je tolkel po trebuhu: «Najedel sem se za dva dni, za vsak primer. Hrane nam naj dajo in dovolj municije, pa bodo Pajkove politične ure dvakratno zalegle.»

Kocinast mobiliziranec se je med gručo borcev pritajeno jezil: «Jih gleda! Mi naj stojimo kot drevesa, tam pa se pogovarjajo in mlatijo prazno slamo.»

«Prazno slamo mlatiš ti,» ga je zavrnil Vojko in tudi Primož ga je pogledal postrani.

Ta dva nista pustila nikomur, da bi neupravičeno godrnjal. Sicer pa je Svarun kmalu končal posvet in bataljon se je razvrstil v kolono.

Hodili so navzdol, navzgor, počez in spet navzdol skozi gozdove, grape, čez senožeti, kot bi hodili v krogu. Videli so nekaj redkih hiš, kjer so se ustavili in iskali vodnike, in spet hodili. Počivali so redko. Ko pa se je noč prevesila v dan, so stoje dremali, se zaletavali drug v drugega in bili spet budni. Kolono je spremljal Svarun, ki je nekaj časa hodil peš, ko pa se je pot razširila, je jezdil konja; ob njem so bili prepričani, da bodo prišli še v varstvu noči, kamor so namenjeni.

Res so se še v bledem mraku ustavili na robu gozda. Pod njimi se je kakor tanek trak vijugala cesta, izginila v gozdu in se spet pojavila v kotlinici, kjer so medlo utripale luči v jutranjo meglo. Zagledali so utrjeno gnezdo Godovič.

Vojko je razporedil vod in naročil vsem, naj se vkopljejo. Do dne so se zamotili s kopanjem. Primož si je sam skopal zaklon. Nalomil je nekaj vej in legel. Jutranja rosa mu je ovlažila obraz. Ob njem je spal Milan, ki mu ga je Vojko dodelil za pomočnika. Bil je še nezaupljiv do njega, ker ga je bil Orlov proglasil za simulanta.

Po tistem, kar mu je bil priredil Orlov s kopanjem jame, se mu je fant zasmilil. Vso pot je vzdihoval pod bremenom. Nosil je dve rezervni cevi in tih škatle nabojev. «Goni ga kakor psa!» je bil Orlov naročil Vojku.

Ko je legel, je takoj zaspal kot ubit. Nekam nelagodno se je počutil med fanti Vojkovega voda, kjer je moral vsakdo, gnan od vsakogar, izpolnjevati svojo dolžnost.

Primož ga je pustil spati. Zastrmel se je na cesto, ki je bila vse bolj razločna. Tudi v postojanki so že marsikaj razločili — najprej hiše, potlej bunkerje po vzpetinah in verigo strelskih jarkov, ki so jih povezovale obrobne goličave okoli vasi.

Nedaleč je ležal Vojko in z daljnogledom pregledoval položaj. Četa se je bila neopazno porazgubila po kotanjah. Borci so se zelo dobro zakamuflirali.

V nenadni svetlobi jutra se ni nič zganilo. Primož je skušal pregnati napetost z razmišljanjem. Še vedno ni mogel dojeti, da Ane ni več, da se morda nikoli več ne bo vrnila. «Ni dobro, da pred bojem mislim nanjo namesto na sovražnika. Toda vseeno je bolje misliti kot spati.»

Z ročno granato, ki jo je potegnil izza pasu, je dregnil pomočnika pod rebra. Fant je naglo odprl oči in se zastrmel v Primoža.

«Pripravi municijo,» je ukazal Primož.

Potem je spet mislil na Ano. Kaj, če bi stvar omenil Svarunu, Gorazd pa bi šel do Pemca. Pajk ji je napisal dobro karakteristiko.

Tedaj ga je premotilo lajanje psov in nekaj puškinih strelov, in spet je zavladala tišina. Postojanka je bila videti zapuščena. Nekaj hiš je bilo od nenehnih napadov požganih in razbitih, druge pa so bile spremenjene v utrdbe.

Dan je postojanko prebudil. Po njej so začeli vrveti ljudje kakor mravlje. Po njihovem nemirnem tekanju je bilo tudi iz daljave lahko sklepati, da že čutijo nevarno bližino sovražnika. Morda jih je vznemirilo tudi to, da so bile še v mraku presekane vse telefonske zveze in so bili s tem odtrgani od sveta ter prepuščeni sami sebi.

Vojko pa je kot dober opazovalec prav lahko ugotovil, da se pravzaprav ne boje napada. Ker so se zbirali po skupinah, je bilo kazno, da se pripravljajo le na izpad, ne da bi vedeli za dve partizanski brigadi, ki sta prežali ob njihovih bokih in čakali, da jim padejo v past.

Vrh vzpetine nad položaji čete Orlova je imel komandno mesto Svarun. Ležal je ob Drenu ter preudarjal in ugibal, kam se bodo Nemci usmerili. Kamorkoli bodo šli, jim bo trda predla. Brž ko bodo zapustili svoje gnezdo in udarili na položaje ene brigade, se bo ta umaknila in jih tako zvabila za seboj v gozd, medtem pa bo druga udarila na postojanko.

Tedaj so Nemci pričeli klestiti položaje Gradnikove brigade s topovskim ognjem. Brigada jih je drezala že nekaj dni. Po senožetih je zijalo čedalje več črnih lijakov.

Na brigadnih položajih je bilo vse tiho. Nemce je to presenetilo in jih spodbudilo k napadu. Razporedili so se v kolone in kolonice in počasi prodirali v varstvu topov in minometov, dokler se niso znašli v ognju partizanskih mitraljezov.

Z vzpetine so opazovali spopad Svarun, Dren in Orlov. Onkraj doline je prodiral sovražnik kot na vojaških vajah. Veter je prinašal čez dolino rezka nemška povelja. Šarci pa so drdrali na vseh koncih.

Vojko ni odmaknil daljnogleda z oči. Kako drugačni so občutki, če spopad samo gledaš in nisi sam prizadet! Nekako tako se mu je zdelo, kot bi se otroci igrali vojsko. Kdo ve, kako smešna in nesmiselna bi se mu zdela ta igra mislečih živali, če bi jo opazoval z velike višine in bi bil še manj prizadet!

Res je — iz daljave je vse lepše, manj grozno, nič gnusno. Ljudje padajo pod kroglami, od daleč pa se ti zdi ,kot bi se spotikali. Če kdo ne vstane več, te prav nič ne gane. Zanimiv šah za generale, ki vodijo vojno le iz daljav in globoko v zemlji skritih zaklonišč. Zabava za politike, dovolj snovi za kabinetski pogovor. Zavoljo takih pogovorov bodo vojne trajale še in še. Saj so za zdolgočasene duhove, za tiste, ki niso neposredno prizadeti, prav tako zanimive kot nogomet, konjske dirke ali angleški lov s konji in hrti na lisico.

Vsi so iz zaklonov radovedno opazovali vršanje prek doline. Bili so neprevidni in so glave dvigali tako visoko, da so jih Nemci opazili.

«Od vseh živih bitij je le človek bolj radoveden kot opica,» je pomislil Vojko in prilepil glavo k tlom, ko je završala granata in udarila mednje.

«Kako čudno se je vse spremenilo! Ena sama topovska granata nas je iz gledalcev spremenila v igralce. Igra je postala kri, strah, razparan drob, smrt, gnus...»

S pobočij onkraj doline je zadonel hura Nemcev ki so z naskokom prodrli. Krilo Gradnikove brigade se je zlomilo, borci pa so se že raztepeno umikali.

Svarun je videl, da so Nemci vdrli v vrzel ter se razkropili v gozdu. Napad je spremljal kot taktik, ki se mora vključiti v igro v pravem trenutku. Že je hotel poslati kurirja k bataljonu na levem krilu, ko so zaslišali hrup motorjev in presunljivo rožljanje tankovskih gosenic.

Iz Idrije je prihajala pomoč. Prihajala je z nasprotne strani, kot so jo pričakovali.

Vse glave borcev Drenovega bataljona so se zasukale v smer prihajajoče kolone. Vojko je obrisal zrklo na puškinem daljnogledu, potem pa je z očmi poiskal Primoža in mu dal z roko znak. Ta mu je enako odgovoril, porinil šarca predse in ga nameril na cesto.

Na belih vijugah vzpenjajoče se ceste se je prikazala kolona. Enajst kamionov in dva tanka. Vozili so v precejšnjem razmiku. Kolona je bila videti kot velika, hitro premikajoča se kača. Njeno drsenje pa je presekala eksplozija. Prvi kamion se je razletel. Izpod črnega stebra dima se je po strmem bregu valilo ogrodje, dokler se ni ustavilo med drevjem. Kolona se ni ustavila. Po zakonu vztrajnosti je drvela naprej, dokler še drugi kamion ni zletel v zrak.

Tedaj je opozorilo zaleglo. Vozila so se ustavila. Iz nekaterih so poskakali Nemci, se metali pod cesto in streljali z vsem orožjem na bataljon gradnikovcev, ki jih je prvi obsul z uničujočim ognjem. Komandant kolone je ukazal pognati vozila naprej. Najbrž je mislil, da sta bili dve mini vse, kar so bili partizani zakopali v cesto.

Zdaj sta na čelu kolone vozila oba tanka in noro streljala. Kolona pa se je premaknila le za ovinek, ko se je zabliskalo in počilo. Čelni tank je zavozil na mino. S strgano gosenico je obstal na robu ceste.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».

Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

TERORIZEM V SEVERNI IRSKI

Dva bombna atentata na policijski postaji

Drugi napad na postajo v Springfield Roadu
Protestanti razpihujejo protikatoliške težnje

LONDON, 10. — Atentati v Ulstru (Severna Irska) se vrstijo drug za drugim. Neznanci so odvrgli eksplozivni naboj na policijski komisariat v Hastings Streetu v katoliški četrti Falls Roada. Eksplozija je popolnoma porušila pročelje poslopja ter zrušila stopnišče, ki pelje v zgornja nadstropja. Po podatkih agencije, eksplozija ni zahtevala človeških žrtev, materialna škoda pa je vseeno precejšnja. Eksplozija je namreč razbila okna in izložbe na vseh poslopjih, ki so v bližini.

Do atentata je prišlo v jutranjih urah, ko je bila ulica polna avtomobilov ljudi, ki so šli na delo. Glasnik policijske uprave je izjavil, da je eksplozivni naboj tehtal vsaj 10 kg. Do atentata je prišlo le nekaj ur po eksploziji v hidroelektrični centrali v Letter Kenyju.

Ta atentat spada v vrsto podobnih terorističnih akcij, ki so jih zabeležili pred dnevi. V Arnaghu je eksplodirala bomba pred vhodnimi vrati krajevnega zapora. Na srečo je uničila samo neki avto, ki je bil v bližini.

Prejšnji teden so neznanci odvrgli kovček z več kilogrami eksploziva v notranjost policijskega komisariata v Ulici Springfield Road v Belfastu. Eksplozija je tedaj ubila nekega vojaka angleških čet. Atentat v Springfield Roadu pa se je danes ponovil. Neznanci so odvrgli eksplozivni naboj pred poslopje komisariata, ki je pri eksploziji ranil 7 oseb, od katerih 3 otroke, ki so jih prepeljali v bolnišnico. Eksplozija je hudo razdejala bližnjo katoliško šolo, ki pa je bila na srečo prazna zaradi današnjega prazničnega dne.

Atentat na policijski komisariat v Springfield Roadu je, kot smo že dejali, drugi v kratkem razdobju. Pri prvem atentatu je bilo poleg smrtne žrtve angleškega vojaka tudi 27 ranjenih. Čudno je, da je sploh lahko prišlo do atentata v Hastings Streetu in v Springfield Roadu, ker je že prej angleška vojska sprejela zelo stroge ukrepe za zaščito policijskih postaj v bližini katerih so tudi oddelki angleške vojske. Pred vse policijske postaje so namreč postavili obrambne zidove z vrečicami peska. Zato je zelo čudno, kako morejo sploh severnoirski terористi organizacije IRA še nadalje izvajati svoje teroristične akcije.

Medtem se je zvedelo, da je prišlo do eksplozije v plinski centrali «Kosangas» v Lisburnu, ki je oddaljen kakih 15 km od Belfasta. V Lisburnu je tudi sedež generalnega štaba angleških oboroženih sil v Severni Irski. Oblasti so evakuirale otroke iz vseh krajevnih šol ter zastražile celotno področje. Vsaj 50 gasilcev skuša pogasiti s pomočjo angleške vojske požar, ki je nastal zaradi eksplozije. Bojijo se, da bi utegnil eksplodirati tudi glavni rezervoar plina. Pri eksploziji je bilo ranjenih osem oseb, od katerih samo ena zelo težko.

Pozneje se je zvedelo, da je bila eksplozija popolnoma slučajna in da se ne more pripisati terorističnemu delovanju ekstremistične skupine IRA.

Opazovalci domnevajo, da ne bo prišlo v Ulstru kaj kmalu do pomiritve, ker nasprotni stranki katoličanov in protestantov nenehno podpihujeta revolt. Skupina protestantskih «oranžistov» je sporočila, da namerava prirediti v pretežno katoliški četrti Dungivena v okraju Londonderry prihodnjo nedeljo veliko manifestacijo. Policijske oblasti so na ukaz ulstrskega ministrskega predsednika Bryana Faulknerja prepovedale protestantski nastop. Ta ukrep je popolnoma razumljiv, če se upošteva, da je prav v tem okraju prišlo v zadnjih letih do številnih spopadov med katoličani in protestanti.

Poldruga milijarda škode na področju pri Antibesu

ANTIBES, 10. — Huda nevihta s točo je včeraj popolnoma opustošila autibsko pokrajino na Sinji obali. Toča je popolnoma uničila večji del rastlinjakov ter hudo poškodovala hiše in avtomobile na cestah. Skupna škoda znaša prav gotovo okoli milijarde in pol lir.

KLJUB TIKA KANOVI PROGLASITVI SPLOŠNE AMNESTIJE

Vedno močnejši dotok beguncev iz Vzhodnega Pakistana v Indijo

Sovjetska zveza poziva islambadsko vlado, naj uredi svoje odnose z Indijo
Verska ali državljanska vojna? - Kolera razsaja na severozahodu Indije

Pakistanski begunci čakajo v taboriščih na pest riža

KALKUTA, 10. — Člani osebja, ki skrbi za pomoč beguncem iz Vzhodne Bengalije, so izjavili, da se je v zadnjem času zelo povečalo število ljudi, ki bežijo iz Vzhodnega Pakistana. Domnevajo, da prihaja čez mejo v Indijo vsak dan od 60 do 100 tisoč beguncev. Po zmernih cenitvah, naj bi sedaj celotno število vzhodnopakistanskih beguncev, ki so prišli v Indijo, znašalo okoli 6 milijonov ljudi.

Iz istih virov se je zvedelo, da je v zadnjem času prišlo do precejšnje kvalitetne spremembe v sestavu vzhodnopakistanskih beguncev. V zadnjih 36 urah so baje prišli čez mejo v Indijo številni muslimani, ki ne pripadajo le samo kmečkemu sloju, temveč izhajajo iz srednjega sloja, se pravi zdravnikov, odvetnikov, bančnih uradnikov itd. Od sredine maja naprej je množico beguncev sestavljalo okoli 90 odst. ljudi, ki so bili po veri Hindujci. Zaradi tega so nekateri domnevali, da se je v Vzhodnem Pakistanu začela politika diskriminacije na ravni vere, se pravi, da se je vladajoči razred muslimanske skupine skušal znebiti hindujske manjšine. Če pa bo držalo, da se med begunci pojavljajo v vedno večjem številu tudi pripadniki srednjih slojev muslimanske veroizpovedi, potem to pomeni, da ne gre več za nekakšno versko vojno, temveč za hud in oster spopad vseh nižjih slojev vzhodne pakistanske družbe z vladajočim razredom, ne glede na verske razlike. V tem primeru bi socialni moment nadkrilil vse verske razlike.

Da so se te težnje pojavile in dobile v svojih oblikah precejšnjo pomembnost, dokazuje med drugim tudi dejstvo, da je sam predsednik sovjetske vlade Kosigin v svojem govoru, ki ga je imel včeraj v gledališču Bolšoj v Moskvi, obravnaval vprašanje pakistanskih beguncev ter je pozval islambadsko vlado, naj čimprej sprejme potrebne ukrepe, da bi se pet milijonov beguncev vrnilo v domovino. Kosigin je še pristavil, da so odnosi med Indijo in Pakistanom zelo važni za ohranitev miru v Južni Aziji ter je zahteval, naj bi se ti odnosi izboljšali v duhu taškentske izjave.

Zdi se, da so pakistanske vladne oblasti zelo hitro prisluhnile moskovskemu namigu, saj je danes tamkajšnja vlada že sprejela ukrep o splošni amnestiji za vse vzhodnopakistanske državljane, ki so se zatekli v Indijo in ki bi se hoteli vrniti v domovino. Vzhodnopakistanski vojaški guverner general Tika Kan je pozval begunce, naj se vrnejo v domovino, kjer naj bi se udeležili v popolni enakopravnosti vseh pobud za obnovo dežele. Tika Kan je še pristavil, da so začeli graditi v Vzhodnem Pakistanu številna taborišča, kjer bi našli vsaj začasno zatočišče begunci, ki bi se hoteli vrniti v domovino.

V Zahodno Bengalijo prihajajo medtem vsak dan nove in večje pošiljke zdravil, cepiva proti koleri in raznega drugega blaga. Iz Ženeve se je zvedelo, da je dr. Adalberto Galante, komisar italijanskega rdečega križa, izročil generalnemu tajniku Zveze združenja rdečega križa ček za 133 milijonov lir, ki jih je italijanski RK zbral z namenom, da bi pomagal vzhodnopakistanskim beguncem v Indiji ter žrtvam velike naravne katastrofe, ki je prizadela to deželo že pred nekaj meseci. Vsota je namenjena vsem vzhodnim Pakistancem, ki so bili na ta ali na drugi način prizadeti od naravne stihije, ali pa od državljanske vojne.

Indijska časopisna agencija je sporočila, da so v mestu Bhatindi v Pundžabu umrli dve osebi zaradi kolere. Mesto Bhatinda leži v severozahodnem delu indijske države, skoraj ob zahodnopakistanski meji. Ista agencija je sporočila, da beležijo skoro vsak dan pet ali šest primerov kolere. Funkcionarji zdravstvene ustanove v mestu so zagotovili, da so sprejeli vse potrebne ukrepe za boj proti epidemiji. Doslej še niso ugotovili, če je ta epidemija istega tipa kot tista, ki razsaja v taboriščih vzhodnopakistanskih beguncev več kot 1500 km daleč.

«Avgust 1914» nov roman Solženicina

MOSKVA, 10. — Kot poroča agencija ANSA kroži te dni v sovjetski prestolnici, v študentskih in v krogih izobražencev, nov «samizdat». Tako namreč Rusi imenujejo šapirografirane izdaje knjig, ki jih pisatelji pošljejo zveznemu ravnateljstvu za tisk na pregled, nato pa nekaj izvodov razdelijo med prijatelje. Marsikdaj «samizdati» krožijo še nekaj let pred objavo dela v uradnem tisku, večinoma pa ostanejo v tej obliki, dokler ne pridejo v roke tujim časnikarjem ali založništvom in izidejo v tujini v zbirkah «oporečniške literature SZ». Zadnji «samizdat» je Solženicinov, imenuje se «Avgust 1914» in opisuje prve dni rusko-nemške vojne. Pisatelj je roman ki obsega skoraj 800 strani dokončal prav v dneh, ko je dosegla polemika o podelitvi Nobelove nagrade za njegova dela «Rakov oddelek» in «Prvi krog» svoj višek. Zadnje strani je napisal v Podmoskovju, kjer sedaj živi na «dači» znanega čelista Rostropoviča.

Rokopis romana je medtem dospel že v tujino, vendar je Aleksandr Solženicin odločno prepovedal objavo, kajti vsakokrat, ko so na zapadu objavili njegova dela, so se polemike v domovini zaostrile in prešle meje dostojnosti. Ni slučaj, če je izšel njegov «Prvi krog» prav tedaj, ko se je pisatelj pogajal na zvezi pisateljev za njegovo objavo, čeprav v skrčeni obliki. Objava v Parizu, v krogih ruskih belih emigrantov, je pogajanja prekinila in spravila Solženicina, ki se s politično emigracijo ne mara povezati, v težaven položaj, pozneje pa je bil zato celo izključen iz zveze pisateljev na zahtevo najbolj konservativnih krogov, ki so to objavo spretno izkoristili v svojo korist.

VSE VEČJE NALOŽBE PETROLEJSKIH DRUŽB

Številni problemi ob čedalje večji potrošnji «črnega zlata»

V prihodnjih desetih letih bo potrošnja večja kot od odkritja petroleja do danes

TEHERAN, 10. — V prihodnjih desetih letih bodo na Zemlji porabili več petroleja, kot so ga v vseh letih, od kar so ga odkrili leta 1859 do danes. To so zaključki, do katerih je prišla študijska komisija in ki jasno kažejo na probleme, ki jih bodo morale družbe premostiti, če bodo hotele zadovoljiti popraševanje moderne industrije po gorivu.

Treba je upoštevati, da ne sme razmerje med črpanjem in rezervami zdrkniti pod določeno številko, če hočemo, da bo izkoriščanje rentabilno. Za vsako tono petroleja, ki jo bodo izčrpali, morajo ugotoviti 25 ton v nekem rezervnem ležišču. Ker računajo, da bodo v prihodnjih desetih letih porabili dve milijardi ton na leto, bodo morale rezerve znašati vsaj petdeset milijard ton. Da pravilno razumemo to številko, naj povemo le, da vsa ležišča petroleja v Libiji dajajo 250 milijonov ton na leto.

Do sedaj so odkrili le tista ležišča, ki so bila najbolj pri roki. Sedaj pa je vse težje odkriti nova. Operacije v tej zvezi so vse dražje, iskanja pa vse težja. SIRIP, ki jo sestavlja italijanska družba ENI ter neka iranska petrolejska družba, je postavila svoje črpalne naprave v gorah Zagros, na višini 3.300 m, na robu večnega snega. Do sedaj je prevrtala hribe do globine 5.000 metrov.

Petrolej iščejo tudi pod morskim dnom, na področjih, ki so zelo oddaljena od kopnega. Vrtanja segajo do 6 tisoč metrov pod morskim dnom. S tem v zvezi so morali rešiti velike probleme, ki zadevajo stabilnost črpalnih ploščadi ki morajo ostati na morju več mesecev mirne, tudi dvesto metrov nad dnom. Sedaj imajo namen postaviti črpalne ploščadi 1000 m nad morskim dnom.

To so rezultati, ki jih ni mogoče doseči brez konkretne znanstvene in finančne obveze. Zelo se bo povečala cena vsakega soda petroleja, ki ga bodo izčrpali. Naložiti bodo morali približno 300 milijard sedanjih dolarjev, kar znaša 190 tisoč milijard lir. In to so cene, za katere menijo strokovnjaki, da so zelo skromne. V študiji ameriške Manhattan Chase Bank je rečeno, da bo morala petrolejska industrija investirati vsaj 500 milijard dolarjev (310 tisoč milijard lir), da bi krila sedanje povpraševanje.

Samo povišanje cen, ki ga predvideva teheranski sporazum bo znašalo med letom 1971 in 1975 šest tisoč milijard lir. In pri tem ne štejemo surovi petrolej, ki ga pripeljejo do Sredozemskega morja po naftovodih. Vsak sod se bo podražil za 35 centov, kar pomeni 1.600 lir po toni.

V nekaterih manjših državah Perzijskega zaliva je naložila družba Shell za raziskave 5 milijonov funtov, kar znaša 8 milijard lir in do sedaj o petroleju še ni ne duha ne sluha. V Iranu je neka družba potrošila 28 milijonov funtov in ko so končno našli petrolej, je bil preteżak in ga zato niso mogli črpati.

Presaditev roženice

CASERTA, 10. — V casertski bolnišnici so prejšnjo noč izvedli zelo delikaten kirurški poseg: presadili so roženico 15-letni dijakinji Carmeli Chiuso. Roženico so vzeli mlademu zidarju Luci Villanovi, ki je umrl nekaj ur prej. Poseg je popolnoma uspel, čez nekaj dni bo Carmela spet videla.

Villanova je padel s petega nadstropja novozidane hiše.

Potapljanje drednota Szent István

(Nadaljevanje s 4. strani)

ra mondiale 1914 — 1918». Sec. edizione):

«... Admiralska ladja (GARIBALDI, op. R. P.) je nenadoma odkrila sovražno podmornico v razdalji manj kot 400 metrov. Ladja je odprla ogenj na podmornico in istočasno začela z obrambnim manevrom. Vendar zaman, uspelo ji je sicer izogniti se prvemu torpedu, toda drugi jo je zadel v skladišče premoga in v nekaj minutah se je potopila. Lahke pomorske enote, torpedovke in rušilci, so rešile 525 članov posadke, smrtnih žrtev pa je bilo 53. Po končanem reševanju so se vse enote vrnile v svoje luke.»

Pisec članka «Agonija in smrt neke ladje» je bil vkrcan na torpedovki CLIO, ki je tudi sodelovala pri tej akciji, katere namen je bil bombardirati železniške proge med Boko Kotorsko in Gružem. V svojem odličnem članku opisuje vso akcijo bolj podrobno, a o zadnjih trenutkih GARIBALDIJA pravi takole:

«... Na veliki ploščadi, kar je bilo dno prevrnjene, še malo prej močne križarke GARIBALDI, in ki se je naglo začela pogrezati, se je pojavilo nekaj mož. Bilo jih je 5, morda 6: tekali so kot ponoreli od enega do drugega kraja ladijskega relikta, s kapami v rokah in kričali «živio GARIBALDI, živio ITALIJA». Bili smo brez besed (restammo inebetiti), ko smo gledali te heroje. Želeli smo, da bi skočili v morje, da bi se skušali oddaljiti od ladje, ki je grozila, da jih bo vsrkala v svoje vrtince in jih pokopala ob boke svojega hladnega jekla. Vendar so bila naša boleča pričakovanja zaman: voda je že dosegla njihove noge in kmalu potem je morje v hipu pogoltnilo ladjo in hkrati se je dvignil steber vode in pene proti nebu.

«Upali smo, da se bo iz vrtincev, kjer se je pogreznila ladja, pojavil kdo od tiste peščice mladeničev. Vendar smo jih zaman pričakovali: morje se je umirilo, razni predmeti — sedaj nepotrebni — so plavali okrog ali od ljudi, za katere smo mislili, da bodo prišli na površino, ni bilo nobenega sledu...»

Kar je pisec članka «Agonija in smrt neke ladje» osebno videl in opisal, je brez dvoma možno in da se take stvari dogajajo, dokazuje sama slika, kjer se vidi nekaj mornarjev — 5 ali 6 — kako tekajo po ploščadi prevrnjene ladje.

Da pa ta fotografija ne prikazuje križarke GARIBALDI, potrjuje v bližini se nahajajoči mali parnik obalne plovbe. Tega namreč vidimo tudi na slikah že močno nagnjenega in tudi prevrnjenega SZENT ISTVANA. Slika torej, s katero je bil ilustriran članek «Agonija in smrt...» je slika potapljanja drednota SZENT ISTVANA.

PO ZAČASNI UMIRITVI OGNJENIKA

Predsednik Colombo na pobočjih Etne

Vulkanska žrela v višini 1.800 m ne bruhajo več lave

CATANIA, 10. — Danes je ministrski predsednik Emilio Colombo obiskal kraje, ki jih je prizadel zadnji izbruh ognjenika Etne. Visoki vladni predstavnik se je ustavil v Milu in v zaselku Fornazzo, da bi se osebno prepričal o obsegu škode, ki jo je povzročila ognjeniška stihija. Povzpel se je tudi na področje, ki ga je lava dosegla pred kratkim.

Nekoliko pozneje je Colombo prisostvoval seji občinskega sveta v S. Alfiu. Med drugim je izjavil, da bo vlada priskočila na pomoč več kot 150 družinam, ki so izgubile vse svoje imetje, pravočasno in izdatno.

Vulkanološka inštituta, ki se ukvarjata z ognjeniškim pojavom, sta danes objavila sporočilo v katerem pravita, da je izbruh v višini 1.800 m skoraj popolnoma prenehal. Nekoliko nižje še vre iz osrčja zemlje močnejši lavin tok, ki pa je usmerjen proti severu.

V Švici spet sneg

ŽENEVA 10. — Deset dni pred začetkom poletja se je na švicarskih cestah spet pojavil sneg. Vsi glavni visokogorski prelazi so prehodni le z verigami ali z ježevkami. Med nočjo je padlo pet centimetrov snega na cesti, ki pelje proti Velikemu Sv. Bernardu. Tudi temperatura se je znatno znižala, ponoči je bila krepko pod ničlo v nekaterih krajih. Tudi v dolinah je temperatura mnogo nižja kot po navadi v tem letnem času.

TUDI MEHIKANCI IMAJO SVOJO YUBO CITY

Groza v mehiškem mestecu: našli so trinajst trupel

Vsa trupla so bila večkrat prestreljena

CIUDAD DE MEXICO, 10. — Kaže, da so odkrili novo Yuba City, tokrat v bližini mehiško - ameriške meje pri mestecu Escandos. Do sedaj so izkopali kar 13 trupel, ki so bila prestreljena z več streli. Vsa trupla so relativno dobro ohranjena, kar verjetno pomeni, da se je pokol zgodil pred kratkim.

Šef policije države Chihuanua Jose Chavez je izjavil časnikarjem, da trupla niso bila dolgo pod zemljo, saj so bile tudi obleke zelo dobro ohranjene. Trupel še niso identificirali, kar bo sploh zelo težko, saj verjetno niso iz mesta in morda niti iz države.

Do odkritja je prišlo, ko je delavec kopal na travniku velikem približno petdeset kvadratnih metrov. Trupla so bila zakopana v jamah globokih največ do poldrugega metra.

Mož je kopal, ko je začutil pod lopato nekaj, kar ni moglo biti niti kamen niti korenina kakega drevesa. Začel je kopati okoli tistega mesta. Medtem se je zbralo tudi nekaj drugih delavcev, ki so z grozo opazili, da se je prikazala iz zemlje iznakažena človeška glava. Na njej je bilo več lukenj, ki so jih povzročili streli iz samokresa.

Policija sporoča, da je potem prišlo na dan še drugih dvanajst trupel. Vse področje bodo sedaj temeljito preiskali, ker se bojijo, da so zakopana še druga trupla. Vsi policijski agenti so mobilizirani, v mestecu pa vlada strah in groza.

Trupla so odpeljali v mestno bolnišnico, kjer bodo opravili obdukcijo in jih bodo skušali identificirati. Pomagali si bodo s seznamom oseb, ki so zginile v zadnjem obdobju na področju Escandona.

Zadeva je precej podobna tisti v kalifornijskem mestecu Yuba City, kjer so našli v nekem sadovnjaku kar 25 iznakaženih trupjel sezonskih delavcev.

V zadnjih urah so razvozlali skrivnost trinajstih trupel. 76-letni grobar Manuel Cano je pojasnil, da gre za padle v bitki, ki je bila leta 1915 med skupino Indijancev plemena Yaqui in oddelkom mehiškega revolucionarja Pancha Ville. Spopad je bil zelo krvav, saj se je 40 Indijancev borilo do zadnje kaplje krvi, ker so bili prepričani, da se bodo tako po smrti vrnili v svojo pokrajino Sonoro. Cano je tudi rekel, da je bilo pri revolucionarjih 14 mrtvih, pri Indijancih pa 13, ki jih je on sam pokopal prav na tistem travniku. Pokazal je oblastem tudi kraj, kjer je pokopal druge padle.

Koliko poseduje ameriška vlada?

WASHINGTON, 10. — Ameriška vlada je nedvomno najbogatejši posestnik na svetu. Kongres je ugotovil, da veljajo nepremičnine in druge dragocenosti, ki pripadajo ameriški vladi 435,6 milijarde dolarjev (približno 271.875 milijard lir).

Treba je omeniti, da v tej študiji niso vštete nekatere nepremičnine in da so recimo travnik, ki je pred Belo hišo ocenili le na 1.000 dolarjev, dali so mu torej le simbolično ceno. Prav tako niso ocenili pravilno nekatera dragocena darila, ki jih je dobila ameriška vlada: znameniti diamant «Hope» je v tej študiji omenjen kot «brez vrednosti», medtem ko velja v resnici vsaj dva milijona dolarjev.

Obletnica Matteottijeve smrti

RIM, 10. — Rimski podžupan Alberto Segni je danes položil venec v Ul. Arnaldo da Brescia na mestu, kjer so fašisti napadli in ubili socialističnega poslanca Giacoma Matteottija. To se je zgodilo 10. junija pred 47 leti.

Rimski podžupan je v svojem govoru označil Matteottija kot «simbol protifašizma in svobodoljubja». Venec je poslal tudi predsednik republike Giuseppe Saragat.

PO SINOČNJI UGRABITVI V PALERMU

Giuseppe Vassallo še v rokah ugrabiteljev

Do sedaj še niso zahtevali odkupnine

PALERMO, 10. — V prvih jutranjih urah je šel Francesco Vassallo, oče ugrabljenega Giuseppa v pisarno. Domnevajo, da pričakuje tam, da se mu ugrabitelji javijo, saj njegove zasebne telefonske številke ni na telefonskem imeniku. To domnevo podkrepi dejstvo, da je z njim v uradu tudi njegov odvetnik.

Policija med tem nadaljuje raziskave. Prevladuje mnenje, da je Giuseppe nekje v mestu, mnogo težje je namreč odkriti skrivališče v mestnem središču kot osamljeno hišo ali kočo nekje v hribih v okolici Palerma.

Nekatere osebe so sinoči videle skupino ljudi, ki se je preselila iz fiata 1100, ki so ga potem karabinjerji našli zažganega na mestni periferiji, v drug avto. Zelo malo verjetno je, da je ugabiteljem uspelo pretihotapiti mladega Giuseppa Vassalla skozi tesne luknje policijske mreže. Policija je namreč blokirala vse ceste le nekaj minut po ugrabitvi.

Časnikarju, ki ga je vprašal, če so ugrabitelji stopili v stik z njim, je Francesco Vassallo izjavil, da še niso. Dodal je, da ne ve, če je sin zdrav in kako se počuti. Zanj je poglavitno le to, da se njegov sin vrne domov.

Policija izključuje možnost, da gre v tem primeru za isto tolpo, ki je organizirala ugrabitev Antonina Carusa, 24. februarja. Carusa so spustili 43 dni potem, njegova družina pa je morala plačati za njegovo izpustitev 135 milijonov lir.

LECCE, 10. — V glavni cerkvi vasi Merine, nekaj kilometrov od Lecceja so odkrili dragocene freske, ki predstavljajo sv. Gregora in sv. Ludovika iz Toulousa. Freske izhajajo verjetno iz 16. stoletja.

Pred desetimi leti so odkrili v isti cerkvi freske, ki jih pripisujejo nekemu Giottovemu učencu.

Stanje režiserja Godarda še vedno zelo resno

PARIZ, 10. — Stanje filmskega režiserja Jeana Luca Godarda, ki je bil sinoči žrtev prometne nesreče, je še vedno zelo resno. Zdravniki se še niso izrekli, kaže pa da se je njegovo stanje nekoliko poslabšalo.

Giuseppe Vassallo nekaj dni pred ugrabitvijo

RADIO VELE IZIJA

PETEK, 11. JUNIJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Hampton in njegovi solisti; 12.10 Slovenska ljudska umetnost; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Bevilacqua; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sodobni slovenski skladatelji; 18.45 Ansambel «The Diamonds»; 19.10 Od humanoida do robota; 19.20 Moški vokalni kvartet; 19.40 Novosti v naši diskoteki; 20.00 Šport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert operne glasbe; 21.35 Folklorni plesi; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.30 Tretja stran; 15.45 Radijska priredba.

KOPER

6.30, 7.00, 11.00, 12.30, 14.00, 17.00, 19.00, 22.30 Poročila; 8.10 Glasba za dobro jutro; 9.30 «20 tisoč lir za vaš spored»; 9.15 Ansambel S. Montez; 10.30 Zabavna glasba; 10.45 Saksofonist F. Motta; 11.00 Melodije za vsakogar; 11.15 Plošče; 11.30 Zbor The Golden Gate; 12.00, 12.45, 13.07 Glasba po željah; 14.05 Sterijino pozorje; 14.15 Godba na pihala RTV Ljubljana; 14.30 Simfonična glasba; 15.00 Plošče; 16.00 Spored RL; 16.30 Tops pops; 17.00 Primorski dnevnik; 17.20 Mladi izvajalci; 17.45 Kulturna panorama; 18.10 Vaše melodije; 18.30 Berimo jih skupaj; 18.45 Melodije za vsakogar; 19.00 Simfonični koncert; 20.00 Poje M. Zelinotti; 20.30 Spored RL; 23.35 Igra flavtist Fedja Rupel; 24.00 Spored RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.25 Orkestri lahke glasbe; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Galerija melodrame; 12.31 Federico itd. itd.; 13.15 Pojé Hary Belafonte; 13.27 Skrčena komedija; 14.00 Popoldanska oddaja; 16.00 Spored za otroke; 16.20 Za vas mlade; 18.45 Sindikalna oddaja; 19.30 Ameriška folk glasba; 20.20 Leposlovni spored; 21.00 Volilna tribuna; 21.10 Simfonični koncert, dirigira F. Mannino; 22.45 Italijanska folklorna glasba.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 17.30, 19.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojeta Y. Montand in A. Franklin; 8.40 Orkestri; 9.50 Miti, radijska priredba; 10.05 Popevke za vsakogar; 10.5 Telefonski pogovori; 12.35 Lahka glasba; 13.00 Hit parade; 14.00 in 18.05 Kako in zakaj; 14.05 Plošče; 15.40 Enotni razred; 16.05 Studio aperto; 19.02 Poje G. Morandi; 20.10 Večerna glasba; 21.20 Plošča za poletje; 23.05 Radijska priredba; 23.20 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Glasba in poezija; 12.10 Oddaja o življenju v Angliji; 12.20 Sopranistka Beverly Sills; 13.00 Medigra; 14.30 Komorna glasba; 15.35 Glasbena pravljica; 16.15 Rahmaninov: Simfonija št. 3; 17.40 Jazz; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Stravinski.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Nabožna glasba; 10.20 Italijanska inštrumentalna glasba; 11.00 Medigra; 12.00 Glasba za klavir; 12.40 Simfonični koncert, dirigira Eugen Mravinsky; 14.10 Sodobna italijanska glasba.

SLOVENIJA

8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30, 22.00 Poročila; 9.10 Operna matineja; 10.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 10.35 Miško Hočevar: «Na planincah»; 11.15 Pri vas doma; 13.10 Iz Lipovškovih albumov za klavir in violino. 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Z ansamblom bratov Avsenik; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Z izvajalci skladb za mladino; 15.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.35 Glasbeni intermezzo; 16.40 Simfonični orkester RTV Ljubljana; 17.00 «Vrtiljak»; 17.40 Rad imam glasbo; 18.10 Človek in zdravje; 18.20 Od «Mandoline» do «Mini-maxija»; 19.15 Franc Schubert: Sonata v B-duru za klavir; pianistka Helena Boschi; 19.50 Ogledalo našega časa; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Minute s triom Vitala Ahačiča; 21.00 Poje komorni zbor radia Maribor p.v. Rajka Sikoška; 21.30 «Slovenska popevka 71»; 23.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 00.05 Literarni nokturno; 00.15 Jazz pred polnočjo.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Tretja doba; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke; 18.45 Glasbena oddaja; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Volilna tribuna; 21.10 TV 7; 22.10 TV film; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.20 Plošča za poletje; 22.45 Madžarski dokumentarec.

JUG. TELEVIZIJA

21.00, 00,10 Dnevnik; 14.30 Teniško tekmovanje za Davisov pokal; 18.45 «Vijavaja-ringaraja»; 19.30 Glasbeni dnevnik; 20.00 «Mestece Peyton»; 21.35 Slovenska popevka 71; 21.45 «Velika parada komedij».